

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मुंबई महानगरपालिकेसह राज्यातील सर्व नागरी क्षेत्रात अनधिकृत बांधकामे करणाऱ्या व्यक्तीस तुरुंगवास व आर्थिक दंडाची शिक्षा करण्याबाबत

(१) ६६८६ (०८-०३-२०१५). श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेसह राज्यातील सर्व नागरी क्षेत्रात अनधिकृत बांधकामे करणाऱ्या वा त्यास कारणीभूत ठरणाऱ्या व्यक्तीस कमीत कमी तीन महिने व जास्तीत जास्त तीन वर्षे तुरुंगवास आणि १० ते १५ हजार रुपयांच्या दंडाची शिक्षेची तरतुद करण्यात आली आहे, परंतु उल्हासनगर आणि कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रात राजरोसपणे अनधिकृत बांधकामे मोठ्या प्रमाणात सुरु असून यासंदर्भात चौकशी करून जबाबदार असणाऱ्यांना कठोर शासन व्हावे याबाबत तक्रार मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका व उल्हासनगर महानगरपालिकेतील अनधिकृत बांधकामे संदर्भात कायद्याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी महानगरपालिका अधिकाऱ्यांविरुद्ध तसेच संबंधितांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) व (२) उल्हासनगर आणि कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेतील अनधिकृत बांधकामास जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यांना कठोर शासन व्हावे याबाबतच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या असून, सदर तक्रारी संबंधित महानगरपालिकांकडे उचित कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात आल्या आहेत ही वस्तुस्थिती आहे.

सन १९९८ मध्ये मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ मध्ये सुधारणा करून अनधिकृत बांधकाम करणाऱ्या व त्यास कारणीभूत ठरणाऱ्या व्यक्तीस कमीत कमी एक महिना व जास्तीत जास्त तीन वर्षे तुरुंगवास आणि कमीत कमी ५ हजार ते ५० हजार दंडाच्या शिकेची तरतुद करण्यात आल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील अनधिकृत बांधकामांवर प्रभागक्षेत्र अधिकारी तथा पदनिर्देशित अधिकारी यांचेमार्फत दैनंदिन कारवाई केली जाते. महापालिका हद्दीमध्ये होणारे अनधिकृत बांधकामाबाबत दिनांक २ मार्च, २००९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार व महापालिकेने विहित केलेल्या कार्यप्रणालीनुसार, प्रभागक्षेत्र अधिकारी तथा पदनिर्देशित अधिकारी यांचेमार्फत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम २६० व २६७ (१) अन्वये नोटीस काढून सुनावणीअंती अनधिकृत बांधकाम स्वखर्चाने विहित मुदतीत काढणेसाठी आदेश बजावण्यात येतात.

तथापि, अनधिकृत बांधकामधारकाने मुदतीत बांधकाम काढून न घेतल्यास अनधिकृत बांधकामधारकावर महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मधील कलमान्वये गुन्हे दाखल करण्याची कार्यवाही करण्यात येत असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रात अनधिकृत बांधकामावर कारवाई करण्यासाठी प्रभाग समिती निहाय सहाय्यक आयुक्त यांची पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रात दिनांक ०१.०१.२००९ पासून ३२३४ अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्यात आली आहेत. तसेच, अनधिकृत बांधकाम करणारे जमीन मालक, विकासक, ठेकेदार यांचेविरुद्ध महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ मधील तरतुदीन्वये १०८ गुन्हे दाखल करण्यात आल्याचे उल्हासनगर महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंत्रालय, म्हाडा तसेच महानगरपालिका कार्यालयातील ४०० अधिकाऱ्यांनी सन २००८ मध्ये तिरुपती दर्शनासाठी एका खाजगी विकासकांकडून विमान प्रवास आणि पाहुणचार घेतल्याबाबत

(२) १०५६३ (०६-०४-२०१५). श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंत्रालय, म्हाडा तसेच महानगरपालिका कार्यालयातील ४०० अधिकाऱ्यांनी सन २००८ मध्ये तिरुपती दर्शनासाठी एका खाजगी विकासकांकडून विमान प्रवास आणि पाहुणचार घेतल्याप्रकरणी महसूल विभागांमार्फत दिनांक २५ मार्च, २०१५ रोजी नोटीस पाठविण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. ५६८ (३)

(२) असल्यास, सदर नोटीशी अंती खाजगी विकासकांकडून विमान प्रवास आणि पाहुणचार घेणाऱ्या म्हाडा आणि महानगरपालिका अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (१६-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

तथापि, दि.११.०४.२००८ ते दि.१४.०४.२००८ या सुट्टीच्या कालावधीमध्ये दक्षिण भारतातील मदुराई, रामेश्वर व त्रिवेंद्रम येथील सहलीस गेल्यासंदर्भात,

i) तत्कालीन अवर सचिव, महसूल विभाग, श्री.माधव काळे यांना दि.१९.१०.२०१२ रोजी जापन बजावण्यात येवून त्यांचा खुलासा घेऊन त्यांना तोंडी समज देऊन विभागीय चौकशी प्रकरण बंद करण्यात आले असल्याचे महसूल व वन विभागाने कळविले आहे.

ii) तसेच, गृहनिर्माण विभागातील श्री.अ.कृ.जगताप, तत्कालिन उप सचिव व तत्कालिन कक्ष अधिकारी, श्री.गो.ब.मदने हे सेवानिवृत्त झाले आहेत. तर, श्री.मो.ग. आरसेवाड, तत्कालिन कक्ष अधिकारी यांना तोंडी समज देण्यात आली आहे.

iii) म्हाडा कार्यालयातील ५१ अधिकारी/अभियंते/कर्मचारी यांनी सदर सहलीच्यावेळी मुख्यालय सोडण्याची परवानगी घेतली नसल्याने त्यांच्यावर म.ना.से. (शिस्त व अपील) नियम १९७९ च्या नियम ५ (१)(एक) नुसार ठपका ठेवण्याची कारवाई करण्यात आली आहे.

मुंबईतील मिठी नदीच्या रुंदीकरणात बाधित झालेल्या झोपडीधारकांचे पुनर्वसन करण्याबाबत

(३) २२५३३ (११-०८-२०१५). श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मिठी नदीच्या रुंदीकरणात बाधित झालेल्या झोपडीधारकांना सन २००० चा निकष लावून पुनर्वसन करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईतील ओशिवरा नदी, वाल्माट नदी, वाकोला नदी, पोयसर नदी आणि दहिसर नदी या नदी काठी ही अनेक झोपड्या आहेत त्या ही हटवून या नद्यांचे रुंदीकरण करण्यात येणार काय,

(३) असल्यास, रुंदीकरणात येणा-या या नदी काठच्या झोपडीधारकांचे पुनर्वसनही मिठी नदीच्या धर्तीवर सन २००० पर्यंतचे निकष लावून करण्यात येणार आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) मुंबईतील पूरपरिस्थिती निवारण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिका राबवित असलेल्या ब्रिमस्टोवॅड या महत्वाच्या प्रकल्पांतर्गत मुंबईतील ओशिवरा, वाल्माट, वाकोला, पोयसर आणि दहिसर या नद्यांचे रुंदीकरण करण्यात येणार आहे.

(३) व (४) दिनांक २२.०७.२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये, एखादी झोपडी दिनांक ०१.०१.२००० अथवा त्यापूर्वी पासूनची संरक्षणप्राप्त असल्याचे ठरविण्याबाबत तसेच, त्यात प्रत्यक्ष राहणाऱ्या झोपडीवासियांचा निवारा संरक्षित करण्याबाबत आदेश देण्यात आले आहेत.

सदर शासन निर्णयानुसार, ब्रिमस्टोवॅड प्रकल्पासाठी तसेच, ओशिवरा, वाल्भाट, वाकोला, पोयसर आणि दहिसर या नद्यांच्या काठावर वसलेल्या व सदर नद्यांच्या रुंदीकरणाने बाधित झोपडीवासियांच्या पुनर्वसनास दिनांक ०१.०१.२००० चे पात्रता निकष लावून पात्र झोपडीवासियांचे पुनर्वसन करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

माहूल चेंबूर (मुंबई) येथील विनावापर रिक्त पडून असलेल्या सदनिका महात्मा ज्योतिबा फुले सहकारी संस्थेस उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४) २८९२३ (२१-०१-२०१६). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांचेकडील माहूल चेंबूर मुंबई येथील विनावापर रिक्त पडून असलेल्या १२६३१ सदनिकापैकी ४९०० सदनिका महात्मा ज्योतिबा फुले सहकारी संस्थेस उपलब्ध करून देण्याबाबत मा.गृहनिर्माण मंत्री यांनी दिनांक १५ जुलै, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास आदेशित केले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०१-०३-२०१९) : (१) मा.विधानसभा सदस्यांच्या दि.१५.०७.२०१५ रोजीच्या निवेदनावर मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांनी तात्काळ ४८ तासात कार्यवाही करण्याचे व अडचण असल्यास प्रत्यक्ष चर्चा करण्याचे निर्देश मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांना दिलेले होते.

(२) माहूल येथील प्रकल्पातील सदनिका या ब्रिमस्टोवाड व इतर प्रकल्पबाधित लोकांना स्थलांतरीत करणेसाठी प्रायोजित आहेत, त्यामधील १७१५२ सदनिकांपैकी १२६३१ सदनिका मुंबई महानगरपालिकेला हस्तांतरीत करण्यात आलेल्या आहेत. उर्वरित सदनिकांमधील किरकोळ काम पूर्ण न झाल्याने सदर सदनिका मुंबई महानगरपालिकेला अद्याप हस्तांतरीत केलेल्या नाहीत. सद्यस्थितीत उक्त १२६३१ सदनिका बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या ताब्यात आहेत.

दिनांक ०४.०६.२००८ रोजीच्या तत्कालीन माननीय मुख्यमंत्री महोदयांच्या बैठकीत ठरल्यानुसार शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प लिमिटेडकडून ११२८ सदनिकांचा ताबा महात्मा फुले सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस देण्यात आलेला आहे. तर उर्वरित ५४ सदनिकांचा ताबा भोगवटा प्रमाणपत्र मिळाले नसल्याने देण्यात आला नाही.

तथापि ११२८ सदनिकांचा ताबा देताना विहित केलेल्या अटींची पूर्तता केली नसल्याचे व सदर सदनिकांचे बेकायदेशीररित्या वाटप केल्याचे निदर्शनास आल्याने यापुढे सदर संस्थेस ऊर्वरित सदनिकांचे वाटप करण्यात येऊ नये किंबहुना त्यांना यापूर्वी वाटप केलेल्या ११२८ सदनिका त्यांच्याकडून काढून घेण्याची कार्यवाही तात्काळ सुरु करावी. तसेच, शासनाची फसवणूक केल्याप्रकरणी संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांवर फौजदारी कारवाई तात्काळ करण्यात यावी अशा प्रस्तावास मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी मान्यता दिलेली आहे. त्यानुषंगाने आवश्यक कार्यवाही करण्याबाबत शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्या. यांना कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईस्थित मानखुर्द-शिवाजी नगर मतदार क्षेत्रात सुसज्य
समाजकल्याण केंद्र स्थापित करण्याबाबत**

(५) ३५१९९ (०२-०१-२०१६). श्री.अबू आजमी (मानखुर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगर जिल्ह्याच्या ईशान्य मुंबईस्थित मानखुर्द-शिवाजी नगर मतदार संघातील महानगरपालिका क्षेत्रात सुसज्य समाजकल्याण केंद्रा बरोबरच महिला बचत गटांची केंद्रे स्थापित करण्याबाबतची मागणी स्थानिक विधानसभा सदस्य, नगरसेवक, पालकवर्ग, सेवाभावी संस्था यांनी माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान उत्तर पूर्व उपनगर जिल्ह्यातील महापालिका विभाग अधिकारी, आयुक्त, अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त (पूर्व उपनगरे) तसेच शासनाच्या महिला व बालकल्याण विभागाकडे लेखीनिवेदनाद्वारे सादर केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने प्राप्त अहवालास अधीन राहून सखोल चौकशीअंती कोणती निर्णायक व ठोस कार्यवाही वा उपाययोजना तातडीने कार्यान्वित केली वा करण्याचे प्रस्तावित केले आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे कोणती ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) अशा आशयाचा स्थानिक लोकप्रतिनिधींचा प्रस्ताव बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस प्राप्त झाला होता.

(२) सदर प्रकरणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी सुचविलेली प्रस्तावित जागा सागरी निवारा क्षेत्रामध्ये येत असल्यामुळे सदर प्रस्ताव करता येणे शक्य नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उल्हासनगर शहरातील कोणार्क कंपनीला देण्यात आलेल्या पाणी योजनेचे परिक्षण करण्याबाबत

(६) ३५६६५ (२०-०१-२०१६). श्रीमती ज्योती कलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उल्हासनगर महानगरपालिकेत पाणी वितरण योजनेवर रुपये २७५ कोटीपेक्षा जास्त खर्च करूनही नागरिकांना मुबलक पाणी मिळत नसून तसेच ९० टक्के काम होऊनही पाणी टंचाई कायम असलेल्या कोणार्क कंपनीला देण्यात आलेल्या पाणी योजनेचे परिक्षण करण्याची मागणी मा.लोकप्रतिनिधींनी महानगरपालिकेच्या महासभेत केले असल्याची दिनांक ९ जुलै, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेवर २७५ कोटीपेक्षा जास्त खर्च होऊनही नागरिकांना कमी प्रमाणात पाणी मिळत असल्याने नागरिकांमध्ये नाराजीचे वातावरण निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेचे काम पूर्ण होऊनही पाणी टंचाई कायम असल्याने यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार झाला असल्याचा आरोपही मा.लोकप्रतिनिधींनी केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर योजना राबविण्यासाठी वीज व टेलिफोनचे खांब हटविण्याबाबत योजनेतील जलवाहिन्या वळविण्याचा आरोपही मा. लोकप्रतिनिधींनी केला असल्याचे निदर्शनास आले आहे,
- (५) असल्यास, संबंधित ठेकेदार सुमारे १० ते १५ हजार घेऊन अनधिकृतपणे पाण्याची लाईन देत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०२-०४-२०१९) : (१) ते (७) • उल्हासनगर शहरासाठी सन २००८ मध्ये केंद्र शासन सहाय्यित "जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय पुननिर्माण अभियान" अंतर्गत रु.१२७.६५ कोटी रुपयांची पाणी पुरवठा योजना मंजूर करण्यात आली आहे.

- सदर योजना प्रगतीपथावर असतांना या योजनेअंतर्गत समाविष्ट नसलेल्या काही भागाकरीता योजना सुधारीत करून रु.२५८.२५ कोटीचे काम मे.कोणार्क इंन्फ्रास्ट्रक्चर या कंपनीस देण्यात आले. या योजनेअंतर्गत रु.२५६.५४ कोटी रुपयांची कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत. योजना सुधारीत झाल्याने योजनेचा वाढीव खर्च महापालिकेमार्फत करण्यात आला आहे.
- सदर योजनेच्या अनुषंगाने प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने सदर प्रकल्पाची मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण,कोकण यांचेमार्फत चौकशी करण्यात आली.
- सदर योजनेची आतापर्यंत पूर्ण झालेली कामे समाधानकारक व विहित निकषानुसार झाली आहेत. तसेच कामे न करता बिल अदा केल्याबाबतचा आक्षेप उचित नसल्याचे चौकशीअंती निष्पन्न झाले आहे. तसेच चौकशी समितीने केलेल्या सुचनांनुसार शहरास सुरळीत व पुरेसा पाणीपुरवठा होण्याच्या अनुषंगाने आवश्यक सुधारणात्मक उपाययोजनांची पूर्तता करणे बाबत उल्हासनगर महानगरपालिकेस देण्यात आलेल्या आहेत.

- सदर योजना राबविण्यासाठी वीज व टेलिफोनचे काम खांब हटविणे व योजनेतील जलवाहिन्या वळविण्याचा आरोप मा. लोकप्रतिनिधींनी केल्याची बाब निदर्शनास आलेली नसल्याचे उल्हासनगर महानगरपालिकेने कळविले आहे.
- संबंधित ठेकेदार अनधिकृतपणे पाण्याची लाईन देत असल्याची बाब निदर्शनास आलेली नसल्याचे आयुक्त, उल्हासनगर महानगरपालिका यांनी कळविलेले आहे.

**केंद्र शासनाने महानगरपालिकेच्या माध्यमातून "राष्ट्रीय नागरी उपजीवीका अभियान"
योजना सुरु केली असल्याबाबत**

(७) ३६३४१ (२२-१२-२०१५). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात केंद्र शासनाकडून विविध कर्ज योजना जाहीर करण्यात आल्या असून त्याचा लाभांपासून दारिद्र्य रेषेखालील घटकांना वंचित राहावे लागत असल्याबाबतची बाब माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, केंद्र शासनाने महानगरपालिकेच्या माध्यमातून "राष्ट्रीय नागरी उपजीवीका अभियान" योजना सुरु केली असून या योजनेअंतर्गत २ लक्ष रुपयांचे कर्ज विविध व्यवसायाकरीता दिले जाणार होते.परंतु योजनेतील गरीब लाभार्थ्यांना मात्र या योजनेपासून वंचित ठेवण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या योजनेअंतर्गत महानगरपालिकेमार्फत आलेले प्रस्ताव निकाली काढण्याचे आदेश राष्ट्रीयकृत बँकाना असतानासुद्धा सदर प्रस्ताव निकाली काढण्यास विलंब करीत आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या योजनेच्या लाभार्थींना संबंधीत कागदपत्राची पूर्तता करून सदर प्रस्ताव बँकेला पाठवून आठ महिन्यांचा कालावधी होऊनसुद्धा अद्यापपर्यंत सदर प्रकरण निकाली काढण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, या योजनेच्या कर्जवाटपामध्ये दुर्लक्ष व दिरंगाई करणाऱ्या राष्ट्रीयकृत बँकांना निर्देश दिले वा देण्यात येणार आहेत काय,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-०३-२०१९) : (१) व (२) केंद्र शासन पुरस्कृत दिनदयाळ अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय नागरी उपजीवीका अभियान राज्यात दिनांक २८.०८.२०१४ पासून राबविण्यात येत असून शासन निर्णयातील तरतूदी नुसार पात्र लाभधारकांना लाभ देण्यात येतो.

(३) व (४) व (५) हे खरे नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईच्या पूर्व व पश्चिम सागरी किनारपट्टीच्या क्षेत्रात वाढ होत असल्याबाबत

(८) ३८४८५ (२१-०६-२०१६). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या पूर्व व पश्चिम सागरी किनारपट्टीने अनुक्रमे ३०० मीटर ते ३० मीटरपर्यंत मानवी वस्तीत अतिक्रमण केल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची गंभीर दखल घेऊन शासनाने तजांची समिती नेमली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भविष्यात मुंबईच्या पूर्व व पश्चिम सागरी किनारपट्टीचे मानवी वस्तीतील अतिक्रमण रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-०३-२०१९) : (१) हे खरे नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(२), (३) व (४) किनारपट्ट्यांचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी त्याचप्रमाणे किनारी प्रदेशात वास्तव्यास असणाऱ्या मच्छिमार आणि अन्य स्थानिक जनसमुदायांना उपजीविकेची सुरक्षा प्रदान करण्यासाठी व जागतिक तापमानवाढीमुळे समुद्राच्या पातळीत होणारी वाढ विचारात घेऊन शाश्वत पध्दतीने विकासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी केंद्र सरकारच्या पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालयाने दिनांक ६ जानेवारी, २०११ रोजी नवीन किनारी क्षेत्र नियंत्रण पट्टा अधिसूचना जारी केली आहे.

तसेच, मुंबईचे महत्व लक्षात घेता, मुंबईचे किनारपट्टे प्रामुख्याने मूळ रहिवाशांच्या वसाहती त्याचप्रमाणे, मुंबई शहरातील किनारालगतच्या झोपडपट्ट्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींचा पुनर्विकास/पुनर्निर्माण करण्याची गरज लक्षात घेऊन, सदर अधिसूचनेतील अनुच्छेद ८ अप अनुच्छेद (पाच) अन्वये तरतूद करण्यात आली आहे.

नवीन अधिसूचनेद्वारे किनारा क्षेत्र व्यवस्थापन आराखडा (१:४०००) केंद्र शासनाच्या मान्यताप्राप्त संस्थेकडून बनवून घेणे अनिवार्य असून, महानगरपालिकेने इन्स्टिट्यूट ऑफ रिमोट सेलिंग, अण्णा युनिव्हर्सिटी चेन्नई यांचेकडून आराखडा तयार केला असून, सदर प्रारूप आराखड्यावर महाराष्ट्र किनारी क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरण यांचेमार्फत सूचना व हरकती मागविण्याची प्रक्रिया पूर्ण होताच सदर प्रारूप आराखडा केंद्र शासनास सादर करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

**मुंबई शहरातील उपकर प्राप्त जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींमधील
रहिवाश्यांसाठी विमा योजना राबविण्याबाबत**

(९) ४०५५० (१३-०५-२०१६). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई शहरातील उपकर प्राप्त जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींमधील रहिवाश्यांचा इमारत कोसळून मृत्यू तसेच जखमी झाल्यास त्यांना किमान ५ लाख रुपये भरपाई मिळावी यासाठी विमा योजना राबविण्याचा निर्णय ३ वर्षांपूर्वी घेण्यात आला होता, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जीव मुठीत घेवून आजमितीस ८९० उपकर इमारतीत राहणा-या रहिवाशांसाठी म्हाडाने अद्याप विमा योजना राबविलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मुंबई शहरातील उपकरप्राप्त जुन्या व मोडकळीस आलेल्या इमारतींतील रहिवाश्यांसाठी विनाविलंब विमा योजना राबविण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, मुंबई शहरातील उपकर प्राप्त जुन्या व मोडकळीस आलेल्या सदरहू इमारतीत राहणा-या लाखो रहिवाश्यांसाठी अद्यापी विमा योजना न राबविण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (२८-०२-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाचा ठराव क्र.६६५७ दि.०८.०५.२०१४ अन्वये उपकर प्राप्त इमारतीत राहणाऱ्या रहिवाश्यांसाठी म्हाडाने रुपये १०.०० कोटी गुंतवणूक करण्याकरीता व सदर गुंतवणूकीवर प्राप्त होणारे व्याज निधीमध्ये जमा करून सदर निधीस "मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना विमा निधी" या शिर्षकाखाली ठेवण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

या अनुषंगाने मृत व्यक्तीस रुपये ५ लाख, गंभीर जखमी झालेल्या व्यक्तीस रुपये ५० हजार आणि किरकोळ जखमी झालेल्या व्यक्तीस रुपये २५ हजार देण्याची तरतूद आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई शहरामधील शासनाची फसवणूक करणाऱ्या विकासकांवर
एम.आर.टी.पी अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्याबाबत**

(१०) ४४७७९ (१३-०५-२०१६). श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरामध्ये मागील ३ ते ४ वर्षांमध्ये उभारण्यात आलेल्या ९०% इमारतींना १०० रुपयांच्या स्टॅम्प पेपरवर खरेदी खताची नोंदणी करून देऊन विकासकांनी ग्राहकांना फ्लॅट विकून शासनाची फसवणूक करून करोडो रुपयांचे नुकसान करणाऱ्या तसेच अवैधरित्या खरेदी विक्री खतांची नोंदणी करून फसवणूक करणाऱ्या विकासकांवर एम.आर.टी.पी. अंतर्गत गुन्हा दाखल करून त्यांना काळ्या यादीत टाकणार असल्याचे दिनांक ११ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास महानगरपालिका आयुक्तांनी जाहिर केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, विकासकांवर एम.आर.टी.पी. अंतर्गत गुन्हा दाखल केल्यानंतर पुढील कारवाई किती कालावधी मध्ये करण्यात येणार आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम कलम ९(अ) अन्वये, राज्य शासनाने अधिसूचनेद्वारे अधिसूचित केलेल्या संलेखावर आकारणी योग्य मुद्रांक शुल्कात कमी अथवा सुट देण्यात येते. उदा.झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेंतर्गत पात्र झोपडीधारकांचे पुनर्वसनासंबंधी इत्यादी प्रकारचे दस्तऐवजावर रु.१००/- मुद्रांक शुल्क आकारणी केली जाते.

तथापि, इमारत विकासकांनी ग्राहकांसोबत केलेल्या सदनिका विक्री करारावर केवळ रु.१००/- मुद्रांक शुल्क अदा करून दस्त नोंदणी केल्याची बाब निदर्शनास आली नसल्याचे महसूल विभागामार्फत कळविण्यात आले आहे.

चेंबूर (मुंबई) येथील खाजगी रुग्णालयात लसीकरणानंतर बालकाचा झालेला मृत्यू

(११) ५३४०५ (११-०५-२०१६). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चेंबूर (मुंबई) येथील खाजगी रुग्णालयात अडीच वर्षांच्या बालकाला दिनांक ५ जानेवारी, २०१६ रोजी एचआयबीची लस टोचण्यात आली असता त्याचा दुसऱ्या दिवशी दिनांक ६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मृत्यू झाल्याची घटना घडली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने कोणती चौकशी केली आहे,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१८-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे:-

- महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी सदर खाजगी रुग्णालयात जाऊन पाहणी केली.
- "लसीकरणानंतर घडणाऱ्या विपरीत प्रतिक्रिया" (एईएफआय) साठी केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार अहवाल बनवून विहित वेळेत राज्य शासनाच्या लसीकरण विभागाकडे पाठविण्यात आला.
- घटना घडलेल्या लसीकरण सत्रात वापरण्यात आलेल्या संबंधित लसीचे उपलब्ध नमुने तपासणीसाठी सहाय्यक आरोग्य अधिकारी यांचेमार्फत केंद्रीय औषधी प्रयोगशाळा, कसौली येथे शीतसाखळीमध्ये पाठविण्यात आले, परंतु लसीचे नमुने अपुऱ्या प्रमाणात असल्यामुळे अहवाल प्राप्त झाला नाही.

- दिनांक ०६.०२.२०१६ रोजी सदर बालकाचे शवविच्छेदन जे.जे. रुग्णालयात करण्यात आले व विसरा आणि टिश्यु नमुना कलीना येथील फॉरेन्सिक प्रयोगशाळेत पाठविण्यात आला.
- (३) सदर प्रकरणी खालीलप्रमाणे निष्कर्ष काढण्यात आले:-
- दिनांक १४.०६.२०१६ रोजी विस्तारीत लसटोचणी या विभागामार्फत व दिनांक ०६.०९.२०१८ रोजी राज्यस्तरीय “लसीकरणानंतर घडणाऱ्या विपरीत प्रतिक्रिया” (एईएफआय) साठीच्या विशेष तज्ञांच्या समितीमध्ये, सदर बालकाचा मृत्यू आकस्मित असून, त्याचा लसीकरणाशी दार्शनिक संबंध दिसून येत नाही असा निष्कर्ष काढण्यात आला.
- दिनांक ०६.०२.२०१६ रोजीच्या शवविच्छेदन अहवालात, “General and specific chemical testing does not reveal any chemical poison” असे नमूद केले आहे.
- सदर शवविच्छेदनाचा अंतिम “मृत्यू निष्कर्ष” अहवाल प्राप्त झाला असून, मृत्यूचे कारण “Pneumonia (natural)” असे नमूद केले आहे.

म्हाडाच्या संक्रमण शिबीरातील गाळे घुसखोरांनी अतिक्रमण करून बळकावल्याबाबत

- (१२) ६३०३० (२९-०८-२०१६). श्री.राज पुरोहित (कुलाबा) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) म्हाडाच्या मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुर्नरचना मंडळाच्या अखत्यारित शहर व उपनगरात ४० संक्रमण शिबीरे आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, म्हाडाच्या उपकरप्राप्त, धोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकास प्रक्रियेमुळे मुळ रहिवाशी आपल्या हक्काच्या घरासाठी वर्षानुवर्षे प्रतीक्षेत असून दुसरीकडे मात्र म्हाडाच्या संक्रमण शिबीरातील गाळे घुसखोरांनी अतिक्रमण करून बळकावले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, संक्रमण शिबीरातील घुसखोरांना कायमस्वरूपी आळा घालण्यासाठी म्हाडाव्दारे कारवाईची मोहिम राबविण्यात येणार होती मात्र या मोहिमेला अद्याप सुरुवात करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, संक्रमण शिबीरातील घुसखोरांना कायमचा आळा घालण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०५-०३-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

(३), (४) व (५) संक्रमण शिबीरातील अपात्र, अनधिकृत रहिवाशांना घुसखोरांना नियमाकुल करण्याबाबत दिनांक ४.२.२०१९ रोजी मा.मंत्री मंडळ बैठकीमध्ये निर्णय घेण्यात आला असून त्याबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशास अनुसरून कार्यवाही करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

मुंबई व उपनगरातील स्कायवॉकची दुरवस्था झाल्याबाबत

(१३) ७१३९७ (१६-०१-२०१७). श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई व उपनगरात मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने ठिकठिकाणी स्कायवॉक बांधले परंतु त्यांच्या देखभाल दुरुस्तीकडे अक्षम्य दुर्लक्ष केले असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुख्यत्वे विद्याविहार, सायन आणि घाटकोपर येथील स्कायवॉकची दुरवस्था झाली असून काही ठिकाणी लादल्या उखडल्या असून दिवाबत्तीची व्यवस्थाही नसल्याचे आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रश्न भाग २ बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-०४-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) विद्याविहार, घाटकोपर, भांडुप, विक्रोळी येथील अस्तित्वात असलेल्या स्कायवॉकच्या दुरुस्ती करण्याबाबतची निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाली असून, दिनांक ०८.०३.२०१९ रोजी कार्यादेश देण्यात आला असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

महिरावणी (ता.जि.नाशिक) येथील संदिप फाउंडेशन या संस्थेकडून तडजोड शुल्क वसूल करण्याबाबत

(१४) ७४२५१ (१२-०४-२०१७). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) संदिप फाउंडेशन, महिरावणी (ता.जि.नाशिक) या संस्थेने अनधिकृत बांधकाम केल्याप्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, नाशिक यांनी तहसिलदार, नाशिक यांना सदर संस्थेकडून तडजोड शुल्क वसूल करण्याबाबत दिनांक १६ ऑगस्ट, २०१२ रोजी वा त्यासुमारास आदेश दिला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर आदेशाच्या अनुषंगाने तहसिलदार, नाशिक यांनी सदर संस्थेकडून शुल्क वसूल करण्याबाबत तसेच शुल्क वसुली करण्यास विलंब लावणाऱ्या संबंधित अधिका-यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२६-०२-२०१९) : (१) होय.

(२) प्रस्तूत प्रकरणी संदिप फाऊंडेशन महिरावणी यांनी मध्यंतरीचे कालावधीमध्ये सुधारीत प्रारूप विकास योजना शासनास मंजूरीसाठी सादर केलेली असल्याने त्यामधील मंजूरीनुसार त्यांनी केलेले बांधकाम अनुज्ञेय करावे अशी दि.३०/०८/२०१२ रोजी शासनास विनंती केली होती. त्याच्या विनंतीचा विचार करणेत आला नसल्याने उपविभागीय अधिकारी, नाशिक उपविभाग यांचेकडील दि.२४/०८/२०१६ च्या पत्रान्वये तहसिलदार नाशिक यांना संस्थेकडून तडजोड शुल्काची रक्कम वसूल करणेबाबत कळविण्यात आलेले होते. त्याप्रमाणे तहसिलदार, नाशिक यांनी संस्थेकडून तडजोड शुल्क रक्कम रु.४८,००,०००/- चलनाने शासकीय कोषागारात दि.०५/०७/२०१७ रोजी भरणा करून घेतली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहरातील संक्रमण शिबीरामधील मूळ भाडेकरूंचे राहत्या ठिकाणी पुनर्वसन तसेच संक्रमण शिबीरात घुसखोरी करणाऱ्यांना पंतप्रधान आवास योजनेतून घरे देण्याबाबत

(१५) ७७१४८ (२१-०४-२०१७). श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत संक्रमण शिबीरात राहणाऱ्या मूळ भाडेकरूंचे राहत्या ठिकाणी पुनर्वसन तसेच संक्रमण शिबीरात घुसखोरी करणाऱ्या सुमारे ८ हजार ५०० कुटुंबांनाही पंतप्रधान आवास योजनेतून सदनिका देण्याचा निर्णय शासनाने माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई शहर व उपनगरातील झोपडपट्ट्यांचे झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतर्गत (एसआरए) बांधण्यात आलेल्या इमारतीमधील घरे मूळ झोपडपट्टीधारकांस १० वर्षे विकता येत नाहीत वा हस्तांतरण करता येत नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतील घरे त्यांनी मूळ मालकांकडून विकत घेतली आहेत त्यांच्या नावावर करण्यासाठी हस्तांतरण फी आकारून विकत घेणा-या रहिवाश्यांस घराचा कायदाशीर हक्क देण्याचा निर्णय शासनाच्या विचाराधिने आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे व त्यानुषंगाने पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०१-०२-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु. नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३ ई मधील तरतुदीनुसार सदनिका वाटप करण्याच्या दिनांकापासून १० वर्षे कालावधीसाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतर्गत प्राप्त झालेल्या पुनर्वसन सदनिकेचे हस्तांतरण/विक्री/बक्षीसपत्र अथवा भाडेपट्ट्याने देण्यास प्रतिबंध आहे.

(३), (४) व (५) झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतर्गत प्राप्त झालेल्या पुनर्वसन सदनिकांच्या खरेदी-विक्री संदर्भात मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशाच्या अनुषंगाने तसेच मा. मंत्री (गृहनिर्माण) यांनी विधानसभेत दिलेल्या आश्वासनानुसार शासन स्तरावरून करावयाच्या कार्यवाहीसंबंधी धोरण ठरविण्यासाठी मा.मंत्री (गृहनिर्माण) यांच्या अध्यक्षतेखाली शासन निर्णय दिनांक ०९ जानेवारी, २०१७ अन्वये मंत्रीमंडळ उपसमिती गठीत करण्यात आली आहे.

नाशिकमधील सिडको परिसर सहकारी गृहनिर्माण संस्था समन्वय समितीने त्यांच्या सदनिकांची जागा मानीव हस्तांतरणाद्वारे गृहनिर्माण संस्थांच्या नावे करणेबाबत

(१६) ८५४३० (०१-०९-२०१७). श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिकमधील सिडको परिसर सहकारी गृहनिर्माण संस्था समन्वय समितीने त्यांच्या सदनिकांची जागा मानीव हस्तांतरणाद्वारे गृहनिर्माण संस्थांच्या नावे करणेबाबत माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रश्न भाग (१) मधील सहकारी गृहनिर्माण संस्था या नाशिकमध्ये सिडको अस्तित्वात येण्याआधी सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० अन्वये नोंदणी करून अस्तित्वात आलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सिडकोने निविदा काढून विकलेले भूखंड व १२.५० टक्याने विकलेले भूखंड सदर लीजधारकांनी इमारती बांधून सदनिका विकल्या असतील तर अशा इमारतीबाबत मानीव हस्तांतरणाचा आदेश देणे योग्य राहिल असे अभिप्राय मा.सहनिबंधक (सिडको) नवी मुंबई यांनी त्यांच्या दिनांक १० एप्रिल, २०१४ रोजीच्या पत्रामध्ये दिलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सिडको परिसर सहकारी गृहनिर्माण संस्था नाशिक यांनी संस्थेला त्यांची जागा मालकी हक्काने देणे आणि १/३ कमी दिलेल्या जागेचा बाजारभावाने मोबदला देण्याची शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-०३-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) हे खरे आहे.

(५) नवीन नाशिक प्रकल्पात सिडकोने पुरेश्या मोकळ्या जमिनी, आरक्षणे इ. तरतूद केली असल्याने संस्थांना त्यांच्या जागेत मोकळ्या जागा ठेवण्याची आवश्यकता नाही. त्यामुळे संस्थांच्या संपादित केलेल्या जागेच्या २/३ जागा भाडेपट्ट्याने त्यांना वाटप केलेली आहे.

संदर्भाधिन ११ नोंदणीकृत सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना शेजारगट-मार्गशिर्ष येथे पुर्नस्थापित करण्यात आल्याने सदर संस्थांच्या १/३ जागेस आजच्या बाजारभावाने मोबदला देय नाही. तसेच भाडेपट्ट्यावर दिलेल्या जागा स्वतंत्र मालकी हक्कात रुपांतरण करण्याबाबत कोणतीही तरतूद नसली तरी शासन पत्र दि.२०.१२.२०१८ अन्वये सिडकोने भाडेपट्ट्याने दिलेल्या जमिनीचा कालावधी ९९ वर्षांपर्यंत वाढविण्यास व एक रकमी हस्तांतर शुल्क आकारण्यास मान्यता दिली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

माथेरानचा (जि.रायगड) सुधारित विकास आराखडा, सब झोनल प्लॅन व पर्यटन आराखडा तयार करण्याबाबत

(१७) ८६१४३ (०४-०९-२०१७). श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २००३ मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानंतर केंद्रीय वने आणि पर्यावरण मंत्रालयाने माथेरान (जि.रायगड) पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील क्षेत्र म्हणून जाहिर करणारी अधिसूचना प्रसिध्द केल्यापासून दोन वर्षांच्या आत सुधारित विकास आराखडा, सब झोनल प्लॅन, पर्यटन आराखडा तयार करण्याचे बंधन घालण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, असे असतांनाही १४ वर्षे झाली तरी हे आराखडे मंजूर करण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर आराखडे मंजूर करण्याबाबत शासनाने अद्यापपर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०३-०४-२०१९) : (१) होय.

(२) व (३) माथेरान पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील क्षेत्रासाठीचा झोनल मास्टर प्लॅन केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन व हवामान बदल मंत्रालयाच्या संवेदनशील क्षेत्रासाठीच्या तज्ञ समितीने दिनांक ३१/११/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता दिली असून, राज्य शासनाने दिनांक ६/१२/२०१८ रोजी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियमांतर्गत मंजूरीची अधिसूचना निर्गमित केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पांढरकवडा (जि.यवतमाळ) विकास आराखड्यामध्ये शहरातील नागरी क्षेत्रात असलेल्या नझुल शीट क्र.४ ए.बी.सी.डी हे सर्व भुखंड रहिवाशी म्हणून दाखविण्यात आल्याबाबत

(१८) ८८६३३ (२३-०८-२०१७). श्री.राजु तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पांढरकवड्याच्या (जि.यवतमाळ) विकास आरखड्यामध्ये शहरातील नागरी क्षेत्रात असलेल्या नझुल शीट क्र.४ ए.बी.सी.डी हे सर्व भुखंड रहिवाशी म्हणून दाखविण्यात आले असून या जागेत नागरिकांचे वास्तव्य आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या नागरिकांना कायमस्वरूपी पट्टे देण्यात यावे असा ठराव नगरपरिषदेच्या सर्वसाधारण सभेत पारित करून तो उपविभागीय अधिकाऱ्यांकडे पाठविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासनाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-०३-२०१९) : (१) व (२) होय.

(३) व (४) शासनाने महानगरपालिका व नगरपालिका तसेच नगरपंचायत हद्दीमधील प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत लाभ मिळणेस पात्र ठरत असलेल्या निवासी प्रयोजनासाठी अतिक्रमण केलेल्या अतिक्रमण धारकांची अतिक्रमणे नियमानुकूल करणेचा निर्णय घेतलेला आहे. त्या अनुषंगाने, दि.१७.११.२०१८ रोजीचा शासन निर्णय पारित केलेला असून त्यानुसार या प्रकरणी पुढील कार्यवाही अभिप्रेत आहे. त्याप्रमाणे जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांना कळविणेत आलेले आहे.

चांदूर रेल्वे (जि.अमरावती) तालुक्यातील ग्रामपंचायत येरड बा. येथील भाग क्र.१ ओकारखडा (पुर्नवसन) मध्यम लाभार्थ्यांना स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत वैयक्तिक

शौचालयाचा लाभ मिळण्याबाबत

(१९) ८८९०२ (११-०८-२०१७). प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चांदूर रेल्वे (जि.अमरावती) तालुक्यातील ग्रामपंचायत येरड बा. येथील भाग क्र.१ ओकारखडा (पुर्नवसन) मध्यम लाभार्थ्यांना स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत वैयक्तिक शौचालयाचा लाभ मिळण्याबाबत ग्रामपंचायत येरड बाजार या गावातील ग्रामस्थांनी ग्रामसभेत ठराव घेवून गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती चांदूर रेल्वे यांना दिनांक २१ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर ठरावाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१२-०४-२०१९) : (१) असा ठराव दि.२१.०६.२०१६ रोजी विशेष ग्राम सभेत मंजूर होऊन तो ग्रामपंचायतीने गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती चांदूर रेल्वे यांना पाठविलेला आहे.

(२) व (३) • बेंबळा प्रकल्पाच्या बुडीत क्षेत्रातील येरड बाजार ग्रामपंचायतीच्या अंतर्गत येरड गावाचे त्यावेळच्या नांदगाव-खंडेश्वर गावालगत पुनर्वसन करण्यात आले होते.

• दि.०५.०४.२०१५ रोजी नांदगाव- खंडेश्वर नगरपंचायत अस्तित्वात आली. तहसिलदार, नांदगाव- खंडेश्वर यांनी दि.२५.०१.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये पुनर्वसित गावठाण (ऑंकारखेडा) नगरपंचायत हद्दीत असल्याने त्याचे नगरपंचायतीत समावेशन करण्याबाबत व योजनांचा लाभ देण्याबाबत नगरपंचायत नांदगाव-खंडेश्वर यांना कळविले.

• नगरपंचायतीत पुनर्वसित गावठाणातील मालमत्तांचे सर्वेक्षण करून तेथील रहिवाशांची मालमत्ताधारक म्हणून नोंद केली आहे.

• तेथे रहिवास करीत असलेल्या मालमत्ता धारकांना वैयक्तिक शौचालयाचा लाभ देण्याची कार्यवाही प्रचलित योजनांतर्गत त्या योजनांचे निकष लक्षात घेऊन करण्यात येत आहे, असे नगरपंचायतीने कळविले आहे.

माहुल (मुंबई) येथे बांधण्यात आलेल्या प्रकल्प इमारतीमध्ये मुलभूत सोयी-सुविधा उपलब्ध नसतांनाही प्रकल्पग्रस्तांना स्थलांतरित करण्यात आल्याबाबत

(२०) ११८९१ (०१-०९-२०१७). श्री.संजय पोतनीस (कलिना), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माहुल (मुंबई) येथे बांधण्यात आलेल्या प्रकल्प इमारतीमध्ये पाणी, वीज, रस्ते आदि मुलभूत सोयी-सुविधा उपलब्ध नसतांनाही प्रकल्पग्रस्तांना स्थलांतरित करण्याचा निर्णय नुकताच माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे कोणत्याही पायाभूत सुविधा नसतानाही प्रकल्प इमारतीमध्ये स्थलांतरित करण्याच्या शासनाच्या निर्णयाविरोधात तीव्र पडसाद उमटले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोणकोणत्या भागातील प्रकल्पग्रस्तांना माहुल येथे स्थलांतर करण्यात आले वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, सदरहू प्रकल्प इमारतींच्या दुरुस्तीचे काम तातडीने हाती घेवून तेथील रहिवाशांना मुलभूत सुविधा तातडीने पुरविण्याबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१८-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सर्व विभागातील प्रकल्पग्रस्तांचे आवश्यकता व उपलब्धतेनुसार "माहुल प्रकल्पग्रस्त संकुलात" पुनर्वसन करण्याचा निर्णय बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत घेण्यात आला आहे ही वस्तुस्थिती आहे.

(४) व (५) सदर इमारतींतील रहिवाशांना तातडीने मुलभूत सुविधा पुरविण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत/आली आहे:-

- सदर इमारतीतील सदनिका बऱ्याच कालावधीपर्यंत वापरात नसल्यामुळे सदनिकांचे वाटप केल्यानंतर निदर्शनास येणाऱ्या किरकोळ दुरुस्तीची कामे उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या पुरेशा निधीतून त्वरीत करण्यात येतात.
- सदर संकुलामध्ये पाणी, वीज, रस्ते आदि मुलभूत सुविधा, आरक्षित मनोरंजन मैदान व अभिन्यास मनोरंजन मैदान उपलब्ध आहेत.
- किरकोळ मंडई, प्रसूतीगृह तसेच दवाखाना, प्राथमिक व माध्यमिक शाळा इत्यादी नागरी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत.
- नागरिकांच्या दैनंदिन तक्रारीकरिता परिरक्षण, घनकचरा व्यवस्थापन व किटक नियंत्रण कक्ष विभागाचे क्षेत्रीय कार्यालय स्थापित करण्यात आले आहे.

**सावंतवाडी (जि.सिंधुदूर्ग) येथे क्रिडांगणासाठी राखीव असलेल्या
भूखंडावर अनधिकृत भराव केल्याबाबत**

(२१) १४९२३ (२१-०९-२०१७). श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावंतवाडी (जि.सिंधुदूर्ग) शहरातील सेंट्रल उर्दू शाळेलगतच्या जुना सर्व्हे नं.१८३ येथील क्रिडांगणासाठी राखीव असलेल्या भूखंडावर इम्तियाज खानापूरी, नासिर शेख, रफीक इब्राहिम व विकासक श्री. संतोष राजाराम कुलकर्णी यांच्याकडून अनधिकृतपणे मातीचा भराव केला जात असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, मुख्याधिकारी, नगरपरिषद सावंतवाडी यांनी दिनांक ३ मे, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये विकासक श्री.संतोष कुलकर्णी व इतर यांना नोटीस दिल्या असून भरावामुळे नगरपरिषदेच्या मालकीच्या सार्वजनिक रस्त्याचे व गटारांचे नुकसान होऊ नये असे त्यात नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त ठिकाणी मातीचा भराव घालण्यासाठी रितसर परवानगी घेण्यात आली नसल्याने सदर ठिकाणी मातीचा भराव घालणाऱ्या विकासकावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१४-०३-२०१९) : (१) अशा आशयाची तक्रार स्थानिक नागरीकांकडून नगरपरिषदेस प्राप्त झाली होती, हे खरे आहे.

- (२) प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने अशा आशयाची नोटीस विकासकास बजावण्यात आल्याची वस्तुस्थिती नगरपरिषदेने कळविली आहे.
- (३) नोटीस बजावल्यानंतर सदरहू ठिकाणाची स्थळ पहाणी केली असता, संबंधितांनी भरावाची पातळी कमी केल्याचे नगरपरिषदेच्या निदर्शनास आले.
- तसेच, पावसाळ्याच्या दिवसात सार्वजनिक रस्त्याचे, गटाराचे तसेच स्थानिक रहिवाश्यांच्या घराचे नुकसान झाल्याबाबत कोणतीही तक्रार नगरपरिषदेस प्राप्त झाली नसल्याचे नगरपरिषदेच्या अहवालात नमूद आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे हाडवे-दिवे (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) येथे राष्ट्रीय महामार्गालगत द बॉम्बे ढाबा तिवरांची तोड करून बांधल्याबाबत

(२२) १८६६६ (२६-१२-२०१७). श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे हाडवे-दिवे (ता.भिवंडी, जि.ठाणे) येथे राष्ट्रीय महामार्गालगत द बॉम्बे ढाबा तिवरांची तोड करून भराव टाकून बांधल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत स्थानिकांनी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे वारंवार तक्रारी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अद्यापपर्यंत सदरील ढाब्यावर कोणतीच कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर ढाब्यावर अद्यापपर्यंत कारवाई न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (५) असल्यास, या प्रकरणाची सद्यःस्थिती काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-०३-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे. सदर विषयाच्या अनुषंगाने लोकप्रतिनिधींची तक्रार माहे सप्टेंबर, २०१८ रोजी प्राप्त झाली आहे.

- (३), (४) व (५) सदरच्या हॉटेल बांधकामास व मातीचा भराव टाकण्यास प्राधिकरणाने कुठल्याही प्रकारची परवानगी दिलेली नाही. प्राधिकरणामार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम, १९६६ च्या कलम ५३(१) अन्वये संबंधित बांधकामदार/विकासक यांना दि. ०९.०३.२०१६ व दि. १२.०४.२०१८ रोजी नोटीस दिलेल्या आहेत. सदर जमिन ही भागशः सीआरझेड ने बाधीत होत आहे. तसेच उक्त अधिनियमाच्या कलम ५२(क) अन्वये महाराष्ट्र नगर रचना (प्रशमित संरचना) नियम, २०१७ (Maharashtra Town Planning (Compounded Structure) Rule, २०१७) च्या तरतुदीनुसार संबंधित बांधकामदार / विकासक यांनी सदरचे अनधिकृत बांधकाम प्रशमित संरचना म्हणून घोषित करण्याकरिता प्राधिकरणास दि. २७.०७.२०१८ रोजी प्रस्ताव सादर केला आहे. प्राधिकरणाने संबंधितांना दि. ०८.०८.२०१८ रोजी सीआरझेड बाबतचा ना हरकत दाखला सादर करण्याबाबत कळविण्यात

आले आहे. तसेच त्रुटीची पुर्तता संबंधित बांधकामदार / विकासक यांचेकडून केल्यानंतर मा.न्यायालयाच्या अंतिम निर्णयाच्या अधिन राहून प्राधिकरणामार्फत अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.

भंडारा शहरातील सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे बंद असल्याबाबत

(२३) १०१९८२ (०६-०१-२०१८). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भंडारा शहरात कायदा व सुव्यवस्था ठेवण्याच्या दृष्टीकोनातून ठिकठिकाणी सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे बसविण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बसविण्यात आलेले सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे काही महिन्यांपासून बंद आहेत, हे ही खरे आहेत काय,
- (३) असल्यास, भंडारा शहराच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे दुरुस्त करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१४-०३-२०१९) : (१) होय.

- (२) व (३) • भंडारा शहरात खाजगी क्षेत्रात ४२८ कॅमेरे, सार्वजनिक क्षेत्रात ४११ कॅमेरे व सरकारी क्षेत्रात १७६ कॅमेरे बसविण्यात आले आहेत. सार्वजनिक क्षेत्रातील ४११ कॅमेरांपैकी ७३ कॅमेरे नगरपरिषदेने सन २०१४-१५ मध्ये बसविले होते. त्यापैकी ७० कॅमेरे नादुरुस्त झाले आहेत.
- सदर सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे दुरुस्त करण्यासाठी अंदाजपत्रक तयार करून त्याआधारे तांत्रिक मान्यता व निविदा प्रक्रिया राबवून कॅमेरे दुरुस्तीचे काम करून घेण्यात येत असल्याबाबत नगरपरिषदेने कळविले आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील महड गावाच्या हद्दीत गांडूळ खत प्रकल्प उभारण्याबाबत

(२४) १०४७५९ (०१-०४-२०१८). श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील महड गावाच्या हद्दीत गांडूळ खत प्रकल्पासाठी उभारण्यात आलेले दोन शेड सध्या झुडपात हरविले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील खत निर्मिती प्रकल्प केवळ कागदावरच असल्याचा तेथील नागरिकांनी आरोप केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (११-०३-२०१९) : (१) तत्कालीन ग्रामपंचायत काळात महड येथील गुरचरण जागेमध्ये उभारलेल्या गांडूळ खत प्रकल्पाचे शेड मोडकळीस आल्याची बाब स्थळपहाणीत निदर्शनास आल्याची वस्तुस्थिती नगरपंचायतीने कळविली आहे.

(२) अशा आशयाची कोणतीही तक्रार नगरपरिषदेस प्राप्त झाली नसल्याची बाब नगरपंचायतीच्या अहवालात नमूद आहे.

(३) व (४) नगरपंचायतीच्या प्रत्यक्ष पहाणीनंतर सद्यस्थितीमध्ये सदरहू मोडकळीस आलेल्या शेडची दुरुस्ती व प्रकल्पाची स्वच्छता नगरपंचायतीमार्फत करण्यात आली असल्याचे नगरपंचायतीने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

उल्हासनगर महानगरपालिकेत सहाय्यक नगररचनाकार यांना बेकायदेशीर पदोन्नती देण्यात आल्याबाबत

(२५) १०६१०७ (१९-०४-२०१८). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उल्हासनगर महानगरपालिकेत (जि.ठाणे) विविध प्रकारचे गैरव्यवहाराचे आरोप असलेले व तीन वर्षांपासून सहाय्यक नगररचनाकार म्हणून काम केलेले तसेच सीएनजी पेट्रोल पंपासाठी परवाना देण्याच्या मोबदल्यात लाच मागितल्याचा ठपका असलेले आणि महानगरपालिकेने दिनांक १० एप्रिल ते ०६ मे, २०१७ या कालावधीत सक्तीच्या रजेवर पाठविलेले तसेच या रजेच्या कालावधीत तीन बांधकाम परवान्यावर सहया करणारे असे अनेक आरोप असलेले सहाय्यक नगररचनाकार श्री.मिलीत सोनावणी यांना सहाय्यक नगररचनाकार पदावरून नगररचनाकार या पदावर नेमण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणाची श्रीचौकशी व्हावी अशी मागणी महानगरपालिका आयुक्तांकडे एका राजकिय पक्षाचे शहरप्रमुख श्री.राजेंद्र चौधरी आणि महानगरपालिका नगरसेवकांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आरोप असलेले सहाय्यक नगररचनाकार यांना नगररचनाकार या पदावर पदोन्नती देऊन नेमणूक करण्याची कारणे काय आहेत याबाबत महानगरपालिका आयुक्तांनी चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने कारवाईचे निष्कर्ष काय आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-०३-२०१९) : (१) नाही. श्री.मि.म.सोनावणी, नगर रचनाकार, यांनी सहायक नगर रचनाकार म्हणून काम केलेले नसून त्यांनी सीएनजी पेट्रोल पंपासाठी परवानगी दिल्याचे महानगरपालिकेच्या अभिलेखावरून दिसून आलेले नाही. तसेच, त्यांना उक्त कालावधीत सक्तीच्या रजेवरही पाठविण्यात आलेले नाही. याशिवाय, श्री.मि.म.सोनावणी यांची सहायक नगर रचनाकार पदावरून नगर रचनाकार पदावर पदोन्नती झालेली नाही.

(२) होय.

(३) व (४) श्री.मि.लीद सोनावणी, नगर रचनाकार यांची दिनांक ११/१२/२०१७ च्या आदेशान्वये उल्हासनगर महानगरपालिकेत नगर रचनाकार पदावर बदली करण्यात आली असून दि.२७/१२/२०१७ पासून सदर पदावर कार्यरत आहेत. श्री.सोनावणी यांची नगररचनाकार पदावर पदोन्नती करण्यात आली नसल्याने चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

गोराई नं.२ बोरिवली पश्चिम (मुंबई) येथील म्हाडा वसाहतीतील प्रगती रिक्षा स्टॅण्ड शेजारील एका बंगल्यात बेकायदेशीररित्या १० दुकानांचे बांधकाम करण्यात आल्याबाबत

(२६) १०६८६३ (१४-०४-२०१८). श्री.सरदार तारासिंह (मुंबई), श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोराई नं.२ बोरिवली पश्चिम (मुंबई) येथील म्हाडा वसाहतीतील महानगरपालिकेच्या आर मध्य विभागाच्या हद्दीत, प्रगती रिक्षा स्टॅण्ड शेजारील एका बंगल्यात बेकायदेशीररित्या १० दुकानांचे बांधकाम मिश्रा या भूमाफियाने केल्याने त्यांचेविरुद्ध एमआरटीपी अंतर्गत गुन्हा दाखल करून या बेकायदेशीर बांधकामावर कारवाई करावी अशी मागणी स्थानिक नागरिकांनी आर मध्य विभागाचे पालिका अभियंता, कनिष्ठ अभियंता तसेच महानगरपालिका आयुक्त, म्हाडा इ.कडे दिनांक १ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास केल्याची बाब निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या ठिकाणी महानगरपालिकेला दाखल केलेल्या प्लॅनमध्ये १० दुकाने तसेच अन्य बांधकामांचा समावेश वा परवानगी घेण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रहिवाशी बंगल्यामध्ये तळ मजल्यावर दुकानांचे बांधकाम बेकायदेशीररित्या करण्याकरीता आर मध्य विभागाचे महानगरपालिका अभियंता व कनिष्ठ अभियंता यांनी सहकार्य करून केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष याबाबत त्यांचेवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर बांधकामाची परवानगी घेण्यात आली नव्हती.

(३) सदरचे अनधिकृत गाळे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५१ अन्वये नोटीस देऊन दिनांक १३.०३.२०१८ रोजी निष्कासित करण्यात आले होते.

तथापि, सदर जागेवर महानगरपालिकेमार्फत स्थळनिरीक्षण केले असता, निष्कासित केलेले बांधकाम पुनःश्च सुरु असल्याचे महानगरपालिकेच्या निदर्शनास आले.

त्यामुळे संबंधित गाळेधारकांवर महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम ५२,४३ अन्वये संबंधित पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

दिनांक २३.०५.२०१८ पासून म्हाडाकडे नियोजन प्राधिकरणाची जबाबदारी असून, त्यानुसार म्हाडाने दिनांक ०६.०८.२०१८ रोजीच्या परिपत्रकानुसार अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई करण्याचे आदेश दिले असून, त्यानुसार अनधिकृत बांधकामाबाबत योग्य ती दक्षता घेण्यात येत असल्याचे म्हाडा प्राधिकरणामार्फत कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर, ठाणे, रायगड या जिल्ह्यांतून परवडणारी घरे बांधण्यात येणार असल्याबाबत

(२७) १०८३९४ (०६-०४-२०१८). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्र शासनाने सन २०२२ पर्यंत 'सर्वासाठी घरे' ही महत्वाकांक्षी योजना प्रभावीपणे राबविण्याचे शासनाने ठरविले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईत घरांसाठी भूखंड उपलब्ध नसल्यामुळे पालघर, ठाणे, रायगड या जिल्ह्यांतून परवडणारी घरे बांधण्याचा शासन विचार करित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरची योजना राबविण्यासाठी राज्याच्या अर्थसंकल्पात किती तरतूद करण्यात आली आहे,
- (४) असल्यास, उपरोक्त योजनेस अद्याप अंतिम रूप देण्यात आले नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (२८-०२-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

केंद्र शासनाने जाहिर केलेल्या प्रधानमंत्री आवास योजना (शहरी) ची राज्यात प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी दिनांक ०९.१२.२०१५ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला. या योजनेमध्ये आजमितीस ३८५ शहरांचा समावेश आहे.

- (२) मुंबईसह राज्यात सर्वत्र शहरी भागात परवडणारी घरे बांधकास सदर योजनेअंतर्गत मान्यता देण्यात आलेली आहे.
- (३) सदर योजनेसाठी अर्थसंकल्पीय अंदाज सन २०१८-१९ मध्ये रु.१०७५.५० कोटी एवढ्या निधीची तरतूद केली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उल्हासनगर (जि.ठाणे) स्थानिक प्रशासनाने अंदाजे ३० ते ३५ हजार मालमत्तेला
नाममात्र कर आकारणी केली असल्याबाबत**

(२८) ११०८०९ (१८-०४-२०१८). श्रीमती ज्योती कलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उल्हासनगर (जि.ठाणे) स्थानिक प्रशासनाने अंदाजे ३० ते ३५ हजार मालमत्तेला नाममात्र कर आकारणी केली असून नव्याने त्यांची करनिर्धारणा करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी अनेकदा करूनही स्थानिक प्रशासनाने कोणतीही कार्यवाही केलेली नसल्याने करनिर्धारणामध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्याबाबत शासनाने चौकशी करून कार्यवाही केली वा करण्यात येणार आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारण काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) मालमत्तांची पुनःपडताळणी करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी पत्रव्यवहार केला असल्याचे उल्हासनगर महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(२) व (३) उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रातील मालमत्तांचे जी.आय.एस. मॅपिंगच्या आधारे सर्वेक्षण करून त्याआधारे करनिर्धारण करण्यात यावे व त्याआधारे केलेल्या कार्यवाहीबाबतचा अहवाल सादर करण्याचे निदेश आयुक्त, उल्हासनगर महानगरपालिका यांना देण्यात आले आहेत.

**मुंबईतील कलिना येथील विमानतळ प्राधिकरणाच्या जागेवरील
झोपड्यांचे स्थलांतरण करण्याबाबत**

(२९) ११२०५६ (१२-०४-२०१८). श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील कलिना येथील विमानतळ प्राधिकरणाच्या जागेवरील झोपड्यांचे स्थलांतरण करण्यासाठी सर्वेक्षणाचे काम पूर्ण झालेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त जागेवरील बाधित पात्र झोपडीधारकांना विद्याविहार येथे स्थलांतर करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्राधिकरणाच्या जागेवरील झोपड्यांचे सर्वेक्षणाचे काम पूर्ण झालेले असतांनाही अद्यापि स्थलांतरणाबाबत कार्यवाही सुरु न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २६ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, वांद्रे (पूर्व) यांच्याकडे पत्रव्यवहार करून सदर बाब निदर्शनास आणूनही अद्याप कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय,त्यात काय आढळून आले,
(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) होय, कलिना गावदेवी या (एमआयएएल) यांच्या प्राधान्य सूचीमधील झोपडपट्टीतील एकूण २७९३ झोपडयांचे सर्व्हेक्षणाचे अंतिम परिशिष्ट-२ पारीत करण्यात आले आहे.

(२) उक्त, जागेवरील पात्र प्रकल्पबाधितांचे पुनर्वसन (एमआयएएल) कडून एमएमआरडीए ला उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या कुर्ला प्रिमियर कंपाऊंड येथील सदनिकांमध्ये करण्याचे प्रस्तावित आहे.

(३) प्रकल्पबाधितांच्या पुनर्वसनासाठी आवश्यक असणाऱ्या सदनिका मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ प्रा.लि. यांच्याकडून मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणास अद्याप प्राप्त झालेल्या नाहीत. सुस्थितीतील सदनिका मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत झाल्यानंतर पात्र प्रकल्पबाधितांचे स्थलांतर करण्यात येईल.

(४), (५) व (६) मुंबई विमानतळाच्या विस्तारीकरणामध्ये बाधित झालेल्या पात्र झोपडीधारकाचे हस्तांतरण कुर्ला प्रिमियर कंपाऊंड येथील सदनिकांमध्ये करण्यापुर्वी या सदनिका एस. आर. ए. कडून एमआयएएलकडे व एमआयएएलकडून मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत केल्यानंतर सदनिका वितरणाची कार्यवाही करण्यात येईल.

वाशी (नवी मुंबई) येथील सेक्टर १९ डी मधील पामबिच मार्गालतच्या भूखंडाबाबत

(३०) १९४५९ (२९-०७-२०१८). श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशी (नवी मुंबई) येथील सेक्टर १९ डी मधील पामबिच मार्गालतचा भूखंड सिडकोने नवी मुंबई महानगरपालिकेला मुख्यालयासाठी दिला होता मात्र महानगरपालिका प्रशासनाने सन २००५ मध्ये हा भूखंड मे. सतरा बिल्डरला अत्यंत कमी किंमतीमध्ये विकला आणि विकासकाने बांधकाम परवानगीकडे दुर्लक्ष करून पामबिच मार्गाच्या बाजूला प्रवेशव्दार काढले असल्याची बाब दिनांक २८ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिडकोने महानगरपालिकेला मुख्यालयासाठी दिलेला भूखंड अत्यंत कमी किंमतीत खाजगी विकासकाला विकणा-या महानगरपालिका प्रशासनावर तसेच अनधिकृत प्रवेशव्दार बांधणा-या विकासकाविरुद्ध शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२७-०२-२०१९) : (१) व (२) • वाशी (नवी मुंबई) येथील सेक्टर-१९ डी मधील पामबिच मार्गालगतचा भूखंड सिडकोने नवी मुंबई महानगरपालिकेला मुख्यालयासाठी दिला होता.

- सन २००५ मध्ये महानगरपालिका प्रशासनाने निविदा प्रक्रिया राबवून सिडकोकडून १८.२८ कोटीत विकत घेतलेला सदर भूखंड इमारतीसह ६१.५९ कोटीत मे. सतरा बिल्डरला चालू बाजारभवापेक्षा जास्त किंमतीत विकला.
 - दि. १०.०२.२००६ रोजी सिडकोने सदर भूखंडाच्या वापरामध्ये (इमारती ऐवजी वाणिज्य वापर) बदल करण्यास परवानगी दिली.
 - सिडको महामंडळाने दि. २१.१२.२००६ रोजी सदर भूखंड मे. ओम हौसिंग कंपनी प्रा. लि. यांच्या नावे करण्यास परवानगी दिली.
 - मे. ओम हौसिंग कंपनी प्रा. लि. यांच्या मे. सतरा प्रॉपर्टी (इंडिया) लि. यांना त्यांच्यामध्ये विलीनीकरणामा मा. उच्च न्यायालयाने परवानगी दिल्यानंतर सिडकोने दि. २७.०३.२००८ रोजी सदर भूखंडाचे भाडेपट्टाधारक म्हणून मे. सतरा प्रॉपर्टी (इंडिया) लि. यांच्या नावाची सिडको दफ्तरी नोंद घेतली, ही वस्तुस्थिती आहे.
 - सदर भूखंडावरील इमारतीस पामबिच मार्गावरून (३८.०० मीटर रुंद रस्ता) थेट प्रवेश केल्याने सदरील प्रवेश संरक्षक भिंत बांधून बंद करण्यासाठी मे. सतरा प्रॉपर्टीज (इंडिया) लि. यांना दि.४.०६.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.
 - तथापि, मे. सतरा प्रॉपर्टीज (इंडिया) लि. यांनी दिलेल्या मुदतीत कार्यवाही न केल्याने उपरोक्त नमूद प्रवेशमार्ग बंद करण्याबाबत महानगरपालिका स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई, ठाणेसह राज्यात अजिनोमोटो या घातक पदार्थाच्या विक्रीवर बंदी आणण्याबाबत

(३१) १२०३११ (२९-०७-२०१८). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई, ठाणेसह राज्यात अजिनोमोटो या घातक पदार्थाने बनविलेले चायनीज अन्न पदार्थ खाल्ल्यामुळे शालेय, महाविद्यालयीन विद्यार्थी व नागरीकांमध्ये श्वसन विकार होऊन दम्याचा अॅटॅक येण्याचे प्रमाण वाढल्याचे निरीक्षण श्वसन विकार तज्ञांनी नोंदविल्याची धक्कादायक माहिती दिनांक ०३ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईत महानगरपालिकेच्या चार रुग्णालयामध्ये सन २०१५-१७ या कालावधीत ८ हजार दम्याचे रुग्ण आढळून येणे, तर १५ उपनगरीय रुग्णालयामध्ये ३२,१५८ रुग्णांनी तसेच छोट्या दवाखान्यामध्ये ५१,६०० रुग्णांनी दम्यावर औषधोपचार घेतल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अजिनोमोटो घातक पदार्थाच्या विक्रीवर बंदी आणणे तसेच हे घातक द्रव्य टाकून चायनीज अन्न पदार्थ बनविणा-या फेरीवाल्यांविरोधात शासनातर्फे कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) असल्यास, श्वसन विकास तज्ञांच्या अहवालानुसार, मुंबईसह राज्यातील वाढते दम्याचे प्रमाण रोखण्यासाठी कोणकोणत्या उपाययोजना शासनातर्फे करण्यात आले वा येत आहेत,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०२-०४-२०१९) : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या के.ई.एम. रुग्णालयातील श्वसनविकार चिकित्सा विभागात मे, २०१८ च्या सुमारास अजिनोमोटो या घातक द्रव्याद्वारे बनविलेले चायनीज अन्नपदार्थ खाल्ल्यामुळे श्वसनविकार होऊन दम्याचा अॅटॅक येणाचे प्रमाण वाढल्याचे दिसून आले नसल्याचे महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(२) महानगरपालिकेच्या रुग्णालयांमध्ये सन २०१५ ते २०१७ च्या दरम्यान दम्याच्या एकूण १८,०५३ रुग्णांची उपचारासाठी नोंद झाली असून, १६ उपनगरीय रुग्णालयांमध्ये दम्याच्या २१,५४४ रुग्णांवर उपचार करण्यात आले आहेत.

(३) संपूर्ण मुंबईमध्ये अन्न व औषध प्रशासन विभागामार्फत करण्यात आलेल्या चायनीज अन्न पदार्थ विक्री करणाऱ्या आस्थापनांच्या तपासणी मोहिमेत एकूण ५६ तपासण्या करण्यात आल्या असून, उल्लंघन आढळलेल्या २६ प्रकरणी रु.१,४८,५००/- इतके तडजोड शुल्क वसूल करण्यात आले आहे.

तसेच, अजिनोमोटो घातक नसून, अन्न सुरक्षा व मानके कायदा २००६ नियमन ३.१.११ नुसार खाद्यपदार्थांमध्ये जी.एम.पी. प्रमाणे अजिनोमोटो टाकण्यास परवानगी देण्यात आली असल्याचे वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागामार्फत कळविण्यात आले आहे.

(४) मुंबईतील दम्याचे प्रमाण रोखण्याकरिता अस्थमाच्या निदानाकरिता फुफ्फुसक्षमता चाचणी, योग्य अद्ययावत औषधोपचार, रुग्णशिक्षण व पर्यावरणातील घटकांचा अभ्यास करून त्यानुसार उपाययोजना व लोकशिक्षणाकरिता दूरदर्शन सारख्या माध्यमातून आजार व उपायांबद्दल माहिती देण्यात येते व वैद्यकीय राष्ट्रीय जर्नलमधून निष्कर्ष प्रसिध्द केले जातात.

तसेच, महानगरपालिकेच्या १६ उपनगरीय रुग्णालयांमध्ये श्वसनाच्या आजारारव माध्यमिक स्वरूपाचे उपचार केले जातात व या आजारबाबत रुग्णांमध्ये जनजागृती केली जाते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

धारावी (मुंबई) येथील महाराष्ट्र निसर्ग उद्यानाच्या नूतनीकरणाच्या नावाखाली उद्यानाच्या मूळ संरचनेला धोका निर्माण झाल्याबाबत

(३२) १२१३२९ (२९-०७-२०१८). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धारावी (मुंबई) येथील पुनर्विकास प्रकल्पात माहिमचे (महाराष्ट्र निसर्ग उद्यान) समाविष्ट करण्याचा वाद काही दिवसापूर्वीच शमला असतांना सदरहू उद्यानाच्या नूतनीकरणाच्या नावाखाली उद्यानाच्या मूळ संरचनेला धोका निर्माण करण्याचा प्रयत्न होत असल्याचा आरोप पर्यावरणवाद्यांनी केला असल्याचे दिनांक २९ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू उद्यानात सध्या नूतनीकरणाचे काम सुरु आहे एखाद्या जैवविविधता जपणा-या उद्यानात सिमेंटचा किती वापर करावा याला मर्यादा आहे मात्र सदर उद्यानात या

कामाकरिता मोठ्या प्रमाणात सिमेंटचा वापर होत आहे त्यामुळे या उद्यानाच्या नैसर्गिक रचनेला धक्का लागत आहे हे लक्षात घेता शासन त्वरीत आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०१-०३-२०१९) : (१) व (२) उद्यानाच्या नूतनीकरणाच्या नावाखाली उद्यानाच्या मुळ संरचनेला धोका निर्माण करण्याचा प्रयत्न होत आहे अशी बाब नाही. प्राधिकरणामार्फत अस्तित्वात असलेल्या महाराष्ट्र निसर्ग उद्यान, धारावी येथील इमारतीचे व संरक्षक जाळीचे तसेच विविध प्रकारचे दुरुस्ती व डागडुजीचे काम हाती घेऊन पूर्ण करण्यात आलेले आहे व सदर कामे ही दुरुस्ती व डागडुजीची असल्याने येथे मोठ्या प्रमाणात सिमेंटचा वापर केलेला नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईस्थित दारुखाना, रे रोड येथील बी.पी.टी. च्या जमिनीवरील झोपड्यांच्या पुनर्वसनाबाबत

(३३) १२४४१५ (३०-०६-२०१८). अॅड.वारीस पठाण (भायखळा) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मुंबईस्थित दारुखाना, रे रोड येथील बी.पी.टी. च्या जमिनीवर जवळपास १४००० झोपड्यांवर कारवाई करण्याआधी कागदपत्रांच्या आधारे योग्य यंत्रणेमार्फत सर्व्हेक्षण करून त्यांचे कायदेशीर पुनर्वसन करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी, विविध सामाजिक, भाडेकरू व झोपडपट्टी मंडळांचे पदाधिकारी, जागरूक नागरिकांनी बीपीटी चेअरमन तसेच मा.मुख्यमंत्री (नगरविकास), मा.राज्यमंत्री (नगरविकास) यांचेकडे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान लेखी स्वरूपात केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू निवेदनात दिनांक २२ जुलै, २०१४ रोजी महाराष्ट्र शासन गृहनिर्माण विभागाचा शासन निर्णय क्र झोपुधो -१००१/प्रक्र १२५/१४/झोपसु- १ चे आदेश अनुसार १/१/२००० अथवा त्याआधी पासून झोपडे संरक्षण प्राप्त होण्याचे निश्चित करणे तसेच या निर्णयाचे अधीन झोपड्यांना कायदेशीर संरक्षण देण्याची मागणी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणी झोपडीधारकांच्या न्यायोचित मागण्यांसंदर्भात बीपीटी प्रशासनाकडे पाठपुरावा म्हणून शासनामार्फत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०२-०४-२०१९) : (१) व (२) होय. हे खरे आहे. तथापि, सदर निवेदन दि.११.१०.२०१८ चे आहे.

- (३) महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१, मधील कलम ३२(६) नुसार सदर अधिनियमाच्या तरतुदी केंद्र शासनाच्या जमिनीवरील झोपडपट्ट्यांना लागू नाही. केंद्र शासनाच्या जमिनीवरील झोपड्यांचे पुनर्वसन त्या विभागाने नाहरकत दिल्यावरच शक्य आहे. त्यानुषंगाने मुंबई पोर्ट ट्रस्ट यांच्या जमिनीवरील झोपड्यांच्या पुनर्वसनाबाबत अपर मुख्य सचिव (गृहनिर्माण) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. १७ मे, २०१७ रोजी बैठक संपन्न झाली. सदर बैठकीमध्ये अपर मुख्य सचिव (गृहनिर्माण) यांनी मुंबई पोर्ट ट्रस्ट यांच्या विविध ठिकाणी असणाऱ्या जमिनीवरील झोपडपट्टीमधील झोपडीधारकांची पात्रता/ अपात्रता सक्षम प्राधिकाऱ्यांमार्फत प्रथम निश्चित करण्याबाबत मुंबई पोर्ट ट्रस्ट व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांना निर्देश देण्यात आले. तसेच सदर झोपडपट्ट्यांच्या पुनर्वसनासाठी मुंबई पोर्ट ट्रस्ट व शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प यांच्याद्वारे संयुक्त उपक्रम राबवून विकासकाच्या भूमिकेमध्ये पुनर्वसनाचा प्रस्ताव झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे सादर करण्याचा पर्याय मुंबई पोर्ट ट्रस्टने तपासून पहावा असे निर्देश देण्यांत आले आहेत.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

घाटकोपर-वर्सोवा मेट्रो-१ मार्गासाठी आलेल्या खर्चाच्या संदर्भातील कागदपत्रे देण्याची एमएमआरडीएची मागणी मेट्रो कंपनीने नाकारली असल्याबाबत

- (३४) १२६५०१ (०५-१२-२०१८). श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबई शहरातील घाटकोपर-वर्सोवा मेट्रो-१ मार्गाकरिता झालेला खर्च तसेच केलेली भरमसाठ तिकीटवाढ याबाबत एमएमआरडीएने मेट्रो कंपनीला कागदपत्रे देण्याबाबतची मागणी केल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मेट्रो कंपनीने केलेल्या दाव्यानुसार मेट्रोच्या बांधकामासाठी चार हजार कोटी रुपयांचा झालेला खर्च एमएमआरडीएने अमान्य केला असल्याचेही निदर्शनास येते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, घाटकोपर-वर्सोवा मेट्रो-१ मार्गाकरिता झालेल्या खर्चाबाबत शासनाने योग्य ती माहिती मेट्रो कंपनीकडून मागवली आहे काय,
- (४) असल्यास, मेट्रो कंपनीने केलेल्या भरमसाठ तिकीटवाढीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) असल्यास, मुंबई शहरात इतर ठिकाणी चालू असलेल्या मेट्रो प्रकल्पाबाबत असा प्रश्न उद्भवू नये म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) होय.

(४) भारत सरकारने दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी नवीन भाडे निर्धारण समितीची स्थापना केलेली असून पुढील कार्यवाही मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर प्रगती पथावर आहे.

(५) मेट्रो लाईन-१ व ३ व्यतिरिक्त सर्व मेट्रो लाईन्सची अंमलबजावणी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत होत असून प्राधिकरण हे मेट्रो रेल्वे प्रशासन म्हणून काम पाहत आहे. मेट्रो लाईन्सचे भाडेदर मा. मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने निश्चित करण्यात येऊन मेट्रो सुरु करण्यापूर्वी वित्तीय व्यवहार्यता तपासून गरज भासल्यास भाडेदरात आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार प्राधिकरणास दिले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

म्हाडाच्या कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने जाहीर केलेल्या सोडतीत आजी-माजी आमदार व खासदार यांना अत्यल्प गटात घरे राखीव ठेवण्यात आल्याबाबत

(३५) १२६६६९ (०४-१२-२०१८). श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) म्हाडाच्या कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने जाहीर केलेल्या सोडतीत आजी-माजी आमदार व खासदार अत्यल्प गटात मोडत नसल्याचे स्पष्ट असतानाही एकूण १७१ घरे राखीव ठेवली जात आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मीरा रोड येथे मध्यम उत्पन्न गटाच्या घराची किंमत आठ ते नऊ लाख रुपये असताना तेवढ्याच क्षेत्रफळाच्या घरांची अत्यल्प उत्पन्न गटासाठीची किंमत १७ लाख रुपये असल्याचे दिसून येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (२७-०२-२०१९) : (१) कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास (जमिनीचे वाटप) नियम,१९८१ च्या नियम १३ (i) (७) मधील तरतूदीनुसार महाराष्ट्रातील मतदार संघाचे प्रतिनिधीत्व करणारे संसदेचे, विधानसभेचे व विधानपरिषदेचे आजी-माजी सदस्य यांच्या करिता एकूण १७३ घरे राखीव ठेवण्यात आली होती.

(२) कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाच्या मीरा रोड येथील मध्यम उत्पन्न गटातील ४ घरे सुमारे २२ वर्षापूर्वी बांधलेली २% कोट्यातील होती. रिक्त राहिलेल्या या घरांची किंमत म्हाडाच्या किंमती धोरणानुसार सुधारित करून सदर गाळे जुलै,२०१८ मध्ये सोडतीसाठी

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास (जमिनीचे वाटप)नियम,१९८१ च्या नियम १३ च्या परंतुक (C) मधील तरतूदीनुसार सर्वसाधारण गटासाठी वळती करून जाहिरात प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

सदर ४ घरांची २२ वर्षापूर्वी विक्री किंमत रु.१,४०,०००/-,रु.१,९०,०००/-व रु.१,८५,०००/- होती. रिक्त राहिलेली घरे, सन २०१८ च्या जाहिरातीमध्ये समाविष्ट केल्याने तत्कालिन विक्री किंमतीवर (Interest Capitalize) करून या घरांची किंमत सात ते नऊ लाख याप्रमाणे निश्चित करण्यात आली आहे.

तसेच,सन २०१२ व २०१६ सालातील अत्यल्प उत्पन्न गटातील (EWS) शासन राखीव कोट्यातील २% शिल्लक सदनिकांची विक्री करण्याच्या दृष्टीने सन २०१८ च्या जाहिरातीमध्ये समाविष्ट करण्यात आली. त्याअनुषंगाने तत्कालीन विक्री किंमतीवर (Interest Capitalize) करून सदर सदनिकांची विक्री किंमत १७ लाख ते १८ लाख याप्रमाणे निश्चित करण्यात आली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचे काम सुरु असताना सपाटीकरणाकरिता केलेल्या स्फोटात घरांचे झालेले नुकसान

(३६) १२७८४४ (०६-१२-२०१८). श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबईतील प्रस्तावित नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचे काम सुरु असून त्याचाच भाग म्हणून स्फोट घडवून सपाटीकरण करण्यात येत असतांना स्फोटात उलव्यातील १५ घरांचे नुकसान झाले तर तेथे जिल्हापरिषद शाळेवर दगड पडले असल्याची बाब दिनांक ४ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गावापासून लांब स्फोट करण्यात यावेत असे आदेश असतांनाही कंत्राटदार आदेशाचे पालन करत नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी कंत्राटदाराविरोधात कोणती प्रशासकीय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२८-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

ग्रामपंचायत उलवे यांनी दि.१०.१०.२०१८ रोजीच्या पत्रानुसार ब्लास्टिंगच्या कामांमुळे गावातील घरांना व शाळेला तडे गेल्याबाबत तसेच दि.८.१०.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये ब्लास्टिंगमुळे प्राथमिक शाळेच्या छतावर दगड पडून नुकसान झाल्याची बाब सिडको महामंडळास निदर्शनास आणली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सिडकोने नियुक्त केलेल्या CIMFR, तांत्रिक सल्लागार यांच्या परवानगीनुसारच कंत्राटदार कंट्रोल ब्लास्टिंग करतात. ब्लास्टिंगच्या कामामुळे झालेल्या नुकसानीची सत्यता पडताळण्यासाठी मे.एन.एम.आय.ए.एल. (N.M.I.A.L.) कंपनीकडून प्राप्त झालेल्या अहवालानुसार सदर घटनेदरम्यान कोणतीही जिवितहानी वा जखमी झालेले नाहीत. घटनास्थळी सिस्मोग्राफ मशीन बसविण्यात आले असून ब्लास्टिंग सल्लागार यांच्या निरीक्षणाखाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक शहरातील गावठाण भागातील विकासासाठी समूह विकास योजना राबविण्याबाबत

(३७) १२८०२४ (०४-१२-२०१८). श्री.छगन भुजबळ (येवला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक मधील गावठाण भागातील विकासासाठी समूह विकास योजना राबविण्यासाठी नाशिक महानगरपालिकेने गावठाणातील समूह विकासाचा स्वतंत्र प्रस्ताव तयार करून शासनास सादर करण्याचा दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नाशिक महानगरपालिकेकडून सदर प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे काय,

(३) असल्यास, नाशिक शहराच्या गावठाण भागातील विकासासाठी समूह विकास योजना राबविण्यासाठी दिनांक १० सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी नाशिक महानगरपालिकेवर मोर्चा काढून आयुक्त, नाशिक महानगरपालिका यांना निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, नाशिक शहरातील गावठाण भागातील विकासासाठी समूह विकास योजना राबविण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२२-०२-२०१९) : (१) होय.

(२) नाही.

(३) होय.

(४) क्लस्टर डेव्हलपमेंट योजना राबविणेसाठी त्यामधील अनुज्ञेय वाढीव चटई क्षेत्र निर्देशांक मंजूर करताना त्यामुळे शहरातील पायाभूत सुविधांवर होणाऱ्या परिणामासंदर्भात आघात मुल्यमापन अहवाल (Impact Assessment Report) तयार करणेसाठी महानगरपालिकेस शासनाकडून सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यास अनुसरून महानगरपालिकेने या संदर्भात दि.०४/०१/२०१९ रोजी दैनिक वृत्तपत्रामध्ये निविदा मागविण्याची सूचना प्रसिध्द केली आहे.

(५) लागू नाही.

गॅलक्सी स्टार फार्मा, अंधेरी (पूर्व) या औषध कंपनीला लागलेल्या भीषण आगीबाबत

(३८) १२८५१५ (०७-१२-२०१८). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गॅलक्सी स्टार फार्मा, अंधेरी (पूर्व) जुना नागनदास रोड, मोगरा पाडा, मुंबई या औषध कंपनीला दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास भीषण आग लागली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आगीची चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१८-०३-२०१९) : (१) जुना नागरदास रोड, मोगरा पाडा, अंधेरी (पूर्व) येथील मधु इंडस्ट्रीयल इस्टेट या इमारतीच्या दुसऱ्या मजल्यावरील गाळा क्रमांक २०३, २०४ व २०५ मधील गॅलक्सी स्टार फार्मा या औषध वितरक कंपनीला दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१८ रोजी आग लागली होती.

(२) सदर आगीची बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन दलामार्फत चौकशी केली असता, सदर आगीचे संभाव्य कारण "सदोष विद्युत्प्रणाली" असल्याचे आढळून आले.

सदर इमारतीतील व्यावसायिक गाळ्यांच्या रचनेची महानगरपालिकेमार्फत तपासणी करून गॅलक्सी स्टार फार्मा यांना मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५१ अन्वये नोटीस देण्यात आली आहे. तसेच, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३९४ अंतर्गत निरीक्षण अहवाल बजावून न्यायालयीन कारवाई करण्यात आली असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अनेक विकासकांनी महारेरा अंतर्गत नोंदणी न केल्याबाबत

(३९) १२९७४२ (०४-१२-२०१८). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अनेक विकासकांनी त्यांच्या प्रकल्पांची रेरा अंतर्गत नोंदणी केलेली नाही त्यामुळे महाराष्ट्र रेरा अंतर्गत (महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियम प्राधिकरण) केलेल्या तक्रारीवर सुनावणी घेतली जात नाही, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, महारेरा अंतर्गत नोंदणी न केलेल्या प्रकल्पातील ग्राहकाला तक्रार करण्यासाठी सक्षम यंत्रणा नेमण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, विकासकांनी महारेरा अंतर्गत नोंदणी करण्याकरिता धोरण आखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०५-०३-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) याबाबतच महारेराकडे ऑनलाईन तक्रार दाखल करण्याची सुविधा असुन आजअखेर महारेराकडे अशा प्रकारच्या ३९१ प्राप्त झालेल्या तक्रारींपैकी महारेराने १७१ तक्रारीबाबत कार्यवाही केली असुन ८८ तक्रारीबाबत आदेश पारीत केले आहेत तर १३८ तक्रारींवर कार्यवाही सुरू आहे.
- (३) ऑनलाईन तक्रार प्रणालीवर प्राप्त झालेल्या तक्रारीसंदर्भात महारेरा प्राधिकरणाकडे सुनावणी आयोजित केली जावून दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून नियमानुसार निर्णय दिला जातो.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासकीय जमिनीवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्था महारेरा अंतर्गत येत नसल्याबाबत

(४०) १२९९८२ (०४-१२-२०१८). श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासकीय जमिनीवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्था "महारेरा" अंतर्गत येत नसल्याने राज्यातील लाखो संस्थांचा पुनर्विकास प्रलंबित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासकीय जमिनीवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्था "महारेरा" अंतर्गत नसण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री. प्रकाश महेता (२७-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) शासकीय जमिनीवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या प्रकल्पामध्ये खुल्या बाजारामध्ये विक्रीयुक्त घटक नसल्यामुळे अशा प्रकल्पांना महारेरा प्राधिकरणाकडे प्रकल्प नोंदणी करण्याची आवश्यकता नाही.
- (३) शासकीय जमिनीवरील सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या प्रकल्पामध्ये खुल्या बाजारामध्ये सदनिका विक्रीसाठी उपलब्ध असल्यास, अशा प्रकल्पांना महारेरा प्राधिकरणाकडे प्रकल्प नोंदणी करणे बंधनकारक आहे.

**गोरेगाव (मुंबई) येथील आरे कॉलनीतील विविध पाड्यात
सोयी सुविधांचा अभाव असल्याबाबत**

(४१) १३००३८ (३०-११-२०१८). अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.नरेंद्र महेता (मिरा भाईंदर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), कॅप्टन आर.तमिल सेल्वन (सायन-कोळीवाडा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गोरेगाव (मुंबई) येथे आरे कॉलनीतील विविध पाड्यामधील सुविधा अयशस्वी झाली असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आरे दुग्धविकास विभागाकडून मुलभूत सोयी सुविधांसाठी परवानगी मिळत नसल्यामुळे शेकडो आदिवासींना वीज, पाणी, तसेच विविध मुलभूत सुविधांपासून वंचित रहावे लागत असून येथील पायवाटांवर बसविण्यात आलेले सोलर यंत्र देखील अनेक महिन्यांपासून बंद असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून सदर आदिवासी पाड्यामध्ये मुलभूत सोयी सुविधा पुरविण्यासाठी शासन कोणत्या उपाययोजना करणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०८-०४-२०१९) : (१) व (२) आरे कॉलनी येथील एकूण २७ आदिवासी पाड्यांपैकी २४ आदिवासी पाड्यांना पाणी पुरवठ्याची सोय उपलब्ध आहे.

उर्वरित ३ आदिवासी पाड्यांना थेट पंपाद्वारे पाणी पुरवठा करण्याची कार्यवाही सुरु असून, सद्यःस्थितीत सदर पाड्यांना जवळील उपलब्ध असलेल्या महानगरपालिकेच्या जलवाहिनीवरून तात्पुरता पाणी पुरवठा करण्यात येत आहे.

संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान ईको सेन्सिटीव्ह झोन संनियंत्रण समिती व आरे प्रशासन यांच्या ना-हरकत प्रमाणपत्रासापेक्ष बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या उपलब्ध निधीतून पायवाटा, शौचालय, समाज मंदिर, शेड, साफसफाई इत्यादी सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

तसेच, सदर ठिकाणी सन २०१०-११ या आर्थिक वर्षात महानगरपालिकेमार्फत सोलर दिवे बसविण्यात आले होते. सदर सोलर दिव्यांचा हमी दायित्व कालावधी सन २०१६ रोजी संपुष्टात आला असून, सद्यःस्थितीत सदर सोलर दिवे बंद असल्याचे महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान ईको सेन्सिटीव्ह झोन संनियंत्रण समितीच्या ना-हरकत प्रमाणपत्रासापेक्ष आरे कॉलनी येथे मुलभूत सोयी-सुविधांची कामे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येतात.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अणुशक्तीनगर येथील वाशीनाका, पांजरापोळ, विष्णुनगर या विभागात
इमारतींवर ओपन शेड बांधण्याबाबत**

(४२) १३०१४० (०४-१२-२०१८). श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अणुशक्तीनगर येथील वाशीनाका, पांजरापोळ, विष्णुनगर या विभागात जे प्लॉट, म्हाडा कॉलनी, कुकरेजा फेज-१ व फेज-२, रॉक हिल्स अशा अनेक इमारतींवर ओपन शेड बांधण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १५ जून, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.गृहनिर्माण राज्यमंत्री यांना लेखी निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे काय व त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१८-०३-२०१९) : (१) अशा आशयाचे स्थानिक लोकप्रतिनिधींचे दिनांक १५.०६.२०१८ रोजीचे निवेदन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस प्राप्त झाले असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

- (२) सदर ठिकाणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अखत्यारीत असलेल्या इमारतींवर ओपन शेड बांधण्याबाबत महानगरपालिकेचे कोणतेही धोरण नसल्याने सदर इमारतींवर ओपन शेड बांधण्याबाबत कार्यवाही करण्यात आली नसल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पांजरापोळ व सहयाद्रीनगर भिमटेकडी चेंबूर येथे उद्यान विकसित करण्याबाबत

(४३) १३०१४१ (०७-१२-२०१८). श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पांजरापोळ व सहयाद्रीनगर भिमटेकडी चेंबूर येथे पूर्व मुक्त मार्गाच्या बोगद्याच्या वरच्या बाजूस उद्यान विकसित करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १५ जून, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना लेखी निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे व त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (१८-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) पांजरापोळ ते सहयाद्रीनगर भिमटेकडी, चेंबूर येथील पूर्व मुक्त मार्गाच्या बोगद्याच्या वरील जागा ही जिल्हाधिकारी यांच्या अखत्यारीत येत असल्यामुळे सदर ठिकाणी ग्रीन झोन विकसित करण्याकरिता ना-हरकत देण्याबाबत जिल्हाधिकारी (मुंबई उपनगर) यांना कळविण्यात आल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

**कांदिवली-पूर्व (मुंबई) द्रुतगती मार्गावर महिंद्रा गेट व समता नगर पोलीस
ठाणे परिसरातील पदपथांची दुरुवस्था झाली असल्याबाबत**

(४४) १३०३१२ (०८-१२-२०१८). डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कांदिवली-पूर्व (मुंबई) द्रुतगती मार्गावरील महिंद्रा गेट व समता नगर पोलीस ठाणे परिसरातील पदपथांची दुरुवस्था झाली असून रस्त्यावरील खड्ड्यांमुळे वाहतूक कोंडी होत असल्याने प्रवाशांची गैरसोय होत असल्याचे माहे सप्टेंबर २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मार्गाच्या दुरुस्तीकडे संबंधित अधिकारी दुर्लक्ष करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार उक्त रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२५-०३-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) पश्चिम द्रुतगती महामार्ग दि.१३/०४/२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये अवर्गीकृत करून सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे ५ वर्षांसाठी हस्तांतरित करण्यात आला आहे. कांदिवली पूर्व (मुंबई) द्रुतगती महामार्गावरील महिंद्रा गेट व समता नगर पोलीस ठाणे परिसरातील बहुतांश पदपथ हे सुस्थितीत आहेत. तसेच पावसाळ्यात पडणाऱ्या सदर भागातील रस्त्यावरील खड्ड्यांच्या दुरुस्तीसाठी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत नियुक्त कंत्राटदारांकडून वेळोवेळी रस्त्यांची दुरुस्ती करण्यात आली असून उष्ण मिश्रीत डांबरीकरणाने सदर रस्त्यांची दुरुस्ती करण्यात आली आहे. खड्ड्यांमुळे वाहतूक कोंडी होऊन प्रवाशांची गैरसोय होणार नाही यासाठी सदर रस्ता मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत वाहतूकीस सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे.

**डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर रोड,चिंचपोकळी (मुंबई)येथील चैत्य बिल्डर्स या विकासकाने
अनियमितता केल्याबाबत**

(४५) १३१०४९ (०८-१२-२०१८). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) श्री. श्रीधर आत्माराम माळगांवकर जेष्ठ नागरिक वय वर्षे ७८ व त्यांच्या घरातील इतर सात व्यक्ती कल्याणदास वाडी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रोड, चिंचपोकळी मुंबई येथे सन १९६१ पूर्वीपासून रहात असूनही माळगांवकर यांना हक्काची जागा देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या चैत्य बिल्डर्स विकासकाविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत अन्यथा त्यांच्यावर होणा-या अन्यायाविरुद्ध कुटूंबियांसहित आत्महत्या करण्याबाबतचे निवेदन मा.मुख्यमंत्री, राज्य मानवी हक्क आयोग

व सहायक आयुक्त ई विभाग मुंबई महानगरपालिका यांच्याकडे दिनांक २० ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास तसेच मा.राज्यमंत्री गृह (ग्रामीण) वित्त व नियोजन, राज्यमंत्री गृह (शहरे) नगरविकास विधी व न्याय विभाग यांच्याकडे दिनांक २९ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास तसेच मा.आयुक्त मुंबई महानगरपालिका, पोलीस आयुक्त मुंबई, सहाय्यक प्रशासकीय व्यवस्थापक ग्राहक सेवा ई बीईएसटी मुंबई सेट्रल यांच्याकडे दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, श्री.श्रीधर माळगांवकर यांच्या निवेदनानुसार उक्त विकासकावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०२-०४-२०१९) : (१) अशा आशयाचे दिनांक ०५.०९.२०१८ रोजीचे निवेदन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस प्राप्त झाले असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) सदर निवेदनात श्री. श्रीधर आत्माराम माळगांवकर यांनी केलेल्या मच्छर विषयक तक्रारीच्या अनुषंगाने, महानगरपालिकेच्या किटक नियंत्रण अधिकारी यांचेमार्फत संभाव्य डास उत्पत्ती ठिकाणांवर किटकनाशक फवारणी करण्यात आली असून, त्याचे शुल्क मे. चैत्य बिल्डर्स यांच्याकडून वसूल करण्यात आल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

श्री. माळगांवकर यांचे वीज मीटर स्थलांतरीत करण्याबाबतच्या अर्जास अनुसरून, नवीन वीज मीटर योग्य ठिकाणी बसवून त्यांचा विद्युत पुरवठा सुरळीत करण्यात आल्याचे बेस्ट प्रशासनामार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईच्या वरळी स्कीम नं.५२ व ५८ पैकी सन १९५० पासून राहत असलेल्या रहिवाशांना शासनाच्या एसआरए प्रकल्पात समाविष्ट करून घेण्याबाबत

(४६) १३१०७४ (०४-१२-२०१८). श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या वरळी स्कीम नं.५२ व ५८ पैकी सन १९५० पासून राहत असलेल्या रहिवाशांना शासनाच्या एसआरए प्रकल्पात समाविष्ट करून घेण्याबाबत तेथील रहिवाशांनी तसेच लोकप्रतिनिधींनी माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान मा.मुख्यमंत्री, गृहनिर्माण मंत्री तसेच राज्यमंत्री, गृहनिर्माण यांना तसेच एसआरए कार्यालयात लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने तेथील रहिवाशांना एसआरए योजनेमध्ये समाविष्ट करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. प्रकाश महेता (०२-०४-२०१९) : (१) मा.लोकप्रतिनिधी अथवा रहिवाश्यांचे निवेदन शासनास प्राप्त झालेले नाही. तथापि, वरळी येथील न.भू. क्र. २२४ (पै), २३६, २४६, २४७ आणि २४८ या न.भू.क्रमांकावर स्कीम ५२ चा उल्लेख असून, सदर मिळकतीवर झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र घोषित करण्याकरीता वारसलेन सहकारी गृहनिर्माण संस्थेकडून झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास दि.१९.१.२०१५ रोजी अर्ज प्राप्त झालेला आहे, असा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाचा अहवाल आहे.

(२) वारसलेन एस.आर.ए. सह.गृह.संस्थेमध्ये महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु. नि. व पु.) अधिनियमातील कलम ३(क) नुसार संस्थेच्या प्रस्तावावर स्थळ पाहणी, जाहिर सुचना, तदनंतर हरकती प्राप्त झाल्यानंतर झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामध्ये सुनावणी घेण्यात आलेली आहे. झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र घोषित करण्याची कार्यवाही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या स्तरावर चालू असून, सद्यःस्थितीत अंतिम निर्णय झालेला नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंगळवेढा शहरात (ता.मंगळवेढा, जि.सोलापूर) येथील श्रीसंत चोखामेळा यांच्या स्मारकाबाबत

(४७) १३१२५५ (०८-१२-२०१८). श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंगळवेढा शहरात (ता.मंगळवेढा, जि.सोलापूर) येथील श्रीसंत चोखामेळा यांच्या स्मारकाच्या दृष्टीने आराखडा तयार करून येत्या १५ दिवसांच्या आत अहवाल द्यावा असे आदेश जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांनी स्थानिक प्रशासनाला दिनांक २८ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास दिले असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, श्रीसंत चोखामेळा स्मारक तातडीने स्थापन होण्यासाठी सदर स्मारकाला तातडीने निधी उपलब्ध करून देणार असल्याचेही मा.जिल्हाधिकारी,सोलापूर यांनी सांगितले असल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त स्मारक स्थापन करण्याबाबत स्थानिक प्रशासनाने व शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२८-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) • होय, हे खरे आहे.

• मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२४.०८.२०१८ रोजी संपन्न झालेल्या शिखर समितीच्या बैठकीत श्री.संत चोखामेळा यांच्या समाधी परिसराचे नुतनीकरण / सौंदर्यीकरणकरीता विभागीय आयुक्त, पुणे यांनी सर्व संबंधित यंत्रणा व पदाधिकारी यांची संयुक्त बैठक आयोजित करून प्राथमिक आराखडा निश्चीत करावा व विहित कार्यपध्दतीने प्रस्ताव शासनास मान्यतेस्तव सादर करावा, असा निर्णय झाला होता.

- त्यानुसार विभागीय आयुक्त, पुणे यांनी सर्व संबंधितांशी चर्चा करून जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांना प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या.
 - जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांनी दि.२६.०९.२०१८ रोजी समाधीस्थळ व परिसर विकासासाठी संभाव्य जागांची पाहणी करून आपला अहवाल विभागीय आयुक्तांना सादर केला आहे.
 - समाधी परिसर नुतनीकरण / सौंदर्यीकरणाचा आराखडा व जागेची निश्चिती करण्याची कार्यवाही विभागीय आयुक्त, पुणे यांच्या स्तरावर सुरु आहे.
 - सदर आराखडा शासनास प्राप्त झाल्यानंतर त्यास मंजूरी देण्याचा व निधी उपलब्ध करून देण्याचा प्रश्न उद्भवेल.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहरातील मेट्रो रेल्वे वसई-विरारपर्यंत नेण्याच्या योजनेबाबत

- (४८) १३१६६७ (१०-१२-२०१८). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबई शहरातील मेट्रो रेल्वे वसई-विरारपर्यंत नेण्याच्या योजनेची आखणी सुरु असल्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री यांनी माहे ऑगस्ट, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मुख्यमंत्री यांना दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ रोजी व तदनंतर पत्र पाठवून वेळोवेळी पाठपुरावा केलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबतचा अंतिम आराखडा तयार करण्यात आला आहे काय,
- (४) असल्यास, वसई-विरारपर्यंतच्या मेट्रो रेल्वेच्या कामास कधीपासून सुरवात करण्यात येणार आहे व त्यावरील अंदाजीत खर्च किती होणार आहे,
- (५) तसेच अद्याप अंतिम आराखडा तयार झाला नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. देवेंद्र फडणवीस (०५-०३-२०१९) : (१) व (२) वसई-विरार पर्यंत मेट्रो रेल्वेची मागणी आहे, हे खरे आहे.
- (३) सदर मागणीच्या अनुषंगाने, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने मेट्रो मार्ग-१३ (घोडबंदर ब्रिज ते वसई विरार) चा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यासाठी दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन (DMRC) यांची सल्लागार म्हणून नियुक्ती केली असून सदर काम प्रगतीपथावर आहे.
- (४) सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम प्रगतीपथावर असून अंतिम अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर अंदाजित खर्चाची माहिती उपलब्ध होईल.
- (५) सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

माहिम (मुंबई) रेती बंदर येथील चौपाटीच्या सुशोभीकरणाबाबत

(४९) १३२६२८ (१०-१२-२०१८). श्री. सदा सरवणकर (माहिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरामध्ये गिरगाव चौपाटी व दादर चौपाटी या दोन चौपाट्या असून त्यापैकी सदयः स्थितीत दादर चौपाटीची दुरवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहिम रेतीबंदर येथील चौपाटीची मोठ्या प्रमाणात दुरवस्था झालेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर चौपाटीवर गर्दुल्याचा वावर, भंगार स्थितीतील वाहने उभी करून ठेवणे बेकायदा वखारवाल्यांनी केलेले मोठ्या प्रमाणात अतिक्रमण आणि अस्वच्छता यामुळे एकूणच चौपाटीची दुरवस्था झालेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, चौपाटी सुशोभीकरणाकरिता शासनाने काही निश्चित असे धोरण आखून आर्थिक तरतूद केली आहे काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (२८-०२-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) सन २०१८ मध्ये दादर चौपाटी येथे एका गर्द सेवनार्थीवर शिवाजी पार्क पोलीस ठाणे यांचेमार्फत कारवाई करण्यात आली आहे.

तसेच, सन २०१८ मध्ये माहिम रेतीबंदर येथे एकूण ५९ गुन्ह्यांची नोंद असून, त्यात ६६ गर्द सेवनार्थी व सन २०१९ मध्ये १५ गुन्ह्यांची नोंद असून त्यात २६ गर्द सेवनार्थीवर माहिम पोलीस ठाणे यांचेमार्फत कारवाई करण्यात आली आहे.

तथापि, गिरगांव चौपाटी येथे गर्द सेवनार्थींचा वावर दिसून आला नसल्याचे अंमली पोलीस उप आयुक्त, अंमली पदार्थ विरोधी कक्ष, गुन्हे अन्वेषण विभाग मुंबई यांचेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घनकचरा व्यवस्थापन विभागामार्फत दादर-माहिम चौपाटीच्या स्वच्छतेसाठी स्वच्छतेसाठी कंत्राटदाराची नियुक्ती करण्यात आली असून, सदर ठिकाणी स्वच्छतेचे काम नियमितपणे होत असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) व (५) माहिम चौपाटी येथे सजावटीचे पथदिवे तसेच, लहान मुलांसाठी खेळण्याची साधने व व्यायामासाठी साधनांचा पुरवठा, उभारणी, चाचणी, कार्यान्वित करणे या कामांसाठी निविदा मागविण्यात आल्या असून, त्याअनुषंगाने पुढील कार्यवाही सुरु असल्याचे व सदर कामासाठी महानगरपालिकेच्या सन २०१८-१९ च्या अर्थसंकल्पात रु. १.१६ कोटी इतक्या रकमेची तरतूद करण्यात आली असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

नाशिक महानगर प्रदेश क्षेत्र विकास प्राधिकरणाच्या कार्यालयातील रिक्त पदांबाबत

(५०) १३३१६७ (१०-१२-२०१८). श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक महानगर प्रदेश क्षेत्र विकास प्राधिकरणाच्या कार्यालयातील कर्मचा-यांची रिक्त पदे, अधिका-यांवर असलेला अतिरिक्त कार्यभार आणि नागरिक व उद्योजकांनी दुर्लक्ष केल्यामुळे या प्राधिकरणाची परिस्थिती बिकट झाली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (०६-०३-२०१९) : (१), (२) व (३) अशी बाब नाही. नाशिक महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या कार्यकारी समितीच्या दिनांक १८.०८.२०१७ रोजीच्या बैठकीतील विषय क्र ३ नुसार नवनिर्मित प्राधिकरणाच्या दैनंदिन कामाकाजावर परिणाम होऊ नये यासाठी आवश्यक पदांना मान्यता देण्यात आली असून त्यापैकी काही पदावर अधिकारी / कर्मचारी यांना अतिरिक्त कार्यभार देऊन कामकाज सुरु झालेले आहे.

विधान भवन :

मुंबई.

जितेंद्र भोळे

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.